

المراجي كي المراجي كي المراجي كي

مليين سرود

دا عزت دهر افغان دی هر بچی یې قهرمان دی د بلوڅو د ازبکو د ترکمنو د تاجکو د ترکمنو د تاجکو پامیریان، نورستانیان هم پشه یان هم ایماق، هم پشه یان لکه لمر پر شنه آسمان لکه زړه وي جاویدان وایو الله اکبر وایو الله اکبر

دا وطن افغانستان دی کور د سولې کور د تورې دا وطن د ټولو کور دی د پښتون او هزاره وو ورسره عرب، گوجر دي براهوي دي، قزلباش دي دا هېواد به تل ځليږي په سينه کې د آسيا به نوم د حق مو دی رهبر

بلوچي

دوم صنف

کتابئ درستی کنگ

_____

مضمون: بلوچیی زوان

نویسوکان: تعلیمیین نصابئ بلوچیئ بهرئ نویسوکین ډل.

ایدت کنوک: بلوچیئ زوانئ در سیین کتابانی نویسوکین ډل.

صنف: دوم

متنئ زوان: بلوچی

دیمری دیوک: تعلیمیین نصابئ دیمری و درسیین کتابانی لیکگی مزنین ریاست.

شینگ کنوک: معارفیٔ وزارتی عامه ین آگاهی و ارتباطیٔ ریاست.

چاپئ سال: هجری شمسیی ۱۳۹۹

ایمیل آدرس: curriculum@moe.gov.af

_____

درسیین کتابانی چاپ، بهر وبها کنگئ حک په افغانستانئ اسلامیین جمهوریی معارفئ وزارتا ساتتگنت. به بازارا زیتن و بها کنگش منع انت گون خلافان قانونیین سلوکی بیت.

معارفی وزیرئ پیگام

اقرا با سم ربك

پاکین خالقئ با زین حمد و ستا که اماره هستی دات و ونتن و نمشته کرتنئ مزنین نعمتی واوند کرت و بازین درود په خاتم رسول حضرت محمد مصطفی که خداوند که خداوند کی اولی پیگام په آیی (ونتن) انت. چوکه په درستان روش ودرا انت. هجری شمسیی ۱۳۹۷ سال به معارفی سالئ ناما نام گپتگ بوت. پمیشا به امئ و طنا به تعلیم ورود ینگئ نظامئ جتاجتاین بهران بازین بنیادیین بدل بوگی کیت: معلم، وانندگ، کتاب، مکتب، اداره و ماس و پسانی شورا افغانستانئ معارفئ شش بنیادیین بهرزانتگه بنت که به وطنئ تعلیم ورودینگئ ود ودیمرییا مزنین تاثیری دارنت. به انچین قسمت جوړ کنوکین و هدی، افغانستانئ معارفئ رهدربریی مزنین خانواده تعهد کرته که به وطنئ تعلیم ورودینگئ انونیین نظامئ ود و دیمرییا بنیادیین بدل بوگی بیاریت.

شه همی روگها تعلیمیین نصابئ اصلاح ودیمریئ شه معارفئ وزارتئ سرئ کاران انت. به ای بهرا تعلیمیین نصابئ اصلاح و دیمریئ، کتابانی مزند و محتوای گهبودی و به مکتبان و مدرسه ان، سرکاری و خصوصیین بنیادان درسیین کتابانی رسینتن و بهرکرتن به معارفئ وزارتئ پروگرامانی اولسرا جاه داریت. اما باوردارن، اگه کتاب جوانین کیفیتی داشتگ مه بنت، وطنئ تعلیمیین سک و پرواکین مخسدانا به دستا آورتگه نه کنن.

په یات بوتگین مخسدانی به دستا آورتن و یک کاریین هیل زورگیین نظامی رسگا شه مچین وطنی دلسو چین معلم و مدرس و زانگ و کمالی واوندین مدیران که آیوکین نسلئ رودینوک انت، په عزتداریه لوټن که په ای درسیین کتابئ هیل داتن و آیی مزند و محتوای رسینتنا به امئ عزیزین فرزندان شه هررازئ کوشستی پدا مه کنزنت و به کاری و سرپدین نسلی تعلیم ورودینگا گون دینی وملیین ارزشتان گون ایراد گروکین فکری کوشست بکننت. هر روچ سر تعهد و ذمه واریی منگئ نوک کرتنا گون ای نیتاسبخ داتنا گروکین فکری کوشین آیوکی عزیزین و انندگ، تاثیر دارین رودینتگ بوتگین شهروند و آبات و دیما شتگین افغانستانی جورکنوک بنت.

همی رازشه عزیز ودوستین وانندگان که وطنی باندی روچئ پرارزشین پیه و سرمایه انت لوټین که رساکا مه شموشنت و په باز ادب و احترام گون علمیین پټ و پولی شه عزیزین معلمانی سبخا په جوانی کټ بزورنت ووتی عزتمندین معلمئ زانگ و علمئ اوشگ چین بنت.

گهرسرا شه وطنئ هیل دیوکین کارزانتان، تعلیم ورودینگی دانندگان و تعلیمیین نصابئ فنیین بهرئ همکاران که په ای درسیین کتابئ بریبرکرتنا شپ و روچ کوشست کرتگش قدر کرته وشه مزنین خالقئ دربارا په آوان به ای پاک وانسان جوړ کنوکین راها سوب وکامیابیه لوټین.

به یک معیاری و دیماشتگین معارفی نظامی دسترسی و آبات و دیماشتگین افغانستانی رسگئ اومیتا که سرپد، آزات و آسوده حالین شهروندانی واوند بیت.

دكتور محمد ميرويس بلخي معارفئ وزير

لړ

ديم	سرگال	اشمار
•	الفبای حرفانی پدوارگین وانتن	1
٥	خدا«ج»خدا	۲
٩	حضرت محمد« ص»	٣
١٣	امی مکتب	٤
١٧	كتاب	٥
۲١	جوانین وانندگ	٦
70	معلم	٧
44	نيوگ	٨
٣٣	زندگیی جاگه	٩
٣٧	ماس	١.
٤١	پنت	11
٤٥	به کولی سرااوشتاتن	١٢
٤٩	چمانی ساتن	١٣
٥٣	میکروب	١٤
٥٧	ه رگیس و ارتنب دول	10

ديم	سرگال	شمار
٦.	حيوان	١٦
74	مدتمدت	١٧
77	مزنانی عزتم	١٨
٧.	ماس و پسی حک	۱۹
٧٤	سدک وراستی	۲.
٧٨	سول	۲١
۸١	حشر	44
٨٥	ورگىيىن آپ	24
٨٨	سلام داتن	7 2
9 7	نکل	40
97	زندگیی چارگرد	47
١	وطن	27
١٠٤	بزانت بلد	۲۸
١.٧	معارفي ترانه	49

الفباي حرفاني يدواركين وانتن

مخسد: توار داروبی توارین حرفانی درست کرتن وانتن ولکتن.

حست:

- ۱- شمئ نام به گجام حرفا بنا بیت؟
- ٢- وتي نامئ حرفانا گشتگه کنت؟
- ٣- الفباي حرفانا به عكسا ن نشان داتگه كنت ؟
  - ٤- توار دارين حرف چنت اَنت؟
  - ٥- بي توارين حرف گجام انت ؟

به بلوچیئ زوانئ لکتن و وانتنا شه جالگئ حرفان کار گپتگه بیت که شه ایشان ۴ حرف توار دارنت و آ دگه بی توار اَنت. توار دارین حرف آ، ا، و ، ی انت.

			٥	Ż	۲	7	7	ث	ټ	ت	پ	ب	1	T
			ظ	ط	ض	ص	ش	س	ڎ	ز	ړ	ر	خ	ş
ې	ي	ی	ئ	هــه	9	ن	۴	J	گ	ک	ق	ف	غ	ع

الفبا به عكسان

- توار دارین حرفانا شه ای سبخا جتا سیایگ بکنت.
  - دو وانندگ په رون نوکين سبخا بوانيت.
- ای سبخا کراری بوانت و رندا به جالگئ اورکین جاگهانی تها آدگه حرفانا په ډول ىلکت.

٥		7	7		ټ		پ		1	ī
	4	ض		س		ز		ر		ş
	هـ ه	9	٩		گ		ق		غ	

پنچ ډل بیت و هر ډلی وانندگ وتی نامانی حرفانا ودی و به کاگدی دیما بلکت.

- سئ و آنندگ په رون ای سبخا په برزین تواری بوانیت.
- سئ وانندگ په رون تختی دیما وتي ناما بلکیت وهرگجامئ وتي نامئ حرفانا په وتي همصنفان بگشت.

هر گجامئ شه شما الفبای حرفانا په ډول به وتي کتابچهان بلکیت و توار دارین ٤ حرفی ایشک و آشکا خط بگرت.

- ای مطلبا جوان بشکنت و رندا جستانی پسوا بگشت.

- ١- وخت چه کدر داريت؟
- ۲- چی که گوست دوار گه نیت؟
- ٣- كئ به زندگيا كامياب وسو بينه بيت؟
- ٤- كدين امئ معلم و ماس و پس شه اما وشه بنت؟

- هر گجامئ شه شما یک حرفی گچین بکنت و رندا کلیمی ودی کنت که گون هما
  حرفا بنا بو تگ بیت.
  - سئ وانندگ په رون برزگئ وانتگ بوتگین مطلبا پدوارگ بگشت.
  - شه ای حرفانی تها توار دارین حرفانا ودی و به وتی کتابچهان بلکت.

ن	۴	گ	ق	ف	ك	ذ	و	د	ج	ب	١ī
ط	ص	س	ژ	ړ	ر	ی	چ	خ	ث	ت	ل

- سئ باربیت و هر باری گون وت جتا جتا برزگئ جدولئ حرفانا بوانت و تواردارین حرفانا په یکی آدگرا بگشت.

خداوندعلا

مخسد: خدا "ج" درست كرتن آيي حكمت، مزنى وواكى پجارتن.

حست

- ۱- به برزگئ عکسا چیه گندت؟
- ۲- زانت که مشماره کئ ودی کرته؟
  - ٣- اما كي بندگن؟
- ٤- خداوند ج " بيد انسانا دگه چيا ودي كرته؟

خداوند ﷺ یکی انت، شریک، وړ ومانند نه داریت. آشه هر چیا سر پدانت، هرچی شه آیی نیمگا بیت. خدا ﷺ اما ره ودگه مچین چیزانا ودی کرته، آ امئ خالق و ودی کنوک انت. اما آیی رمان زور و بندگن، آیی مدت وکرمئ چم چارو اړن.

بید خداﷺ دگری ستا و عبادتی وړ ولایک نه انت. آء ډگار، آسمان، کوه، رود ودگه مچین چیزانا ودی کرتگیت.

خداﷺ بازین حکمت، مزنی وواکئ واوند انت. خداﷺ باز مهربان انت، اماره به نیکین کاران امرکرته. اما خداﷺ پرستن وبه آیی دربارا امیت دارن.

- ای سبخی نو کین گالانا سیایگ بکنت.
  - دو وانندگ یه رون ای سبخا بوانیت.
- پنج ډل بيت و هر ډلی په رون لهتين چيزاني ناما بگشيت که خدا "ج" ودي کرته.
  - سبخا کرار بوانت و رندا به اورکین جاگهان شه ای گالان بلکت.

بندگن

خداوند ﷺ

باز مهربان انت

اما خدا وندڅالني	-

- ...... چگار، آسمان، کوه، دریاب و مچین چیزانا ودی کرته .
  - خداوند ﷺ
  - جالگئ جملانا په برزین تواری بوانت.

خدا ﷺ یکئ انت، شریک، وړ ومانند نه داریت، په هیچکسا اړ نه انت. اما خدا ﷺ

پرستن و به آیی دربارا امیت دارن.

سئ وانندگ په رون ای سبخئ یک یک بارا په برزین تواری بوانیت.

مرکبین گال: هما انت که شه دو یا گیشترین گالانی رد و بند کرتنا"ترکیبا" جوړ بوتگ بیت.

چو: لوگ واجه، باگوان، کارجاه، آپ دوگ.

- ای سبخی مرکبین گالانا مالوم بکنت.
- ای متنا گون جوانین املای بلکت وبه جائیکه زانت سوالیه و شارحه علامهانا بلت.
  - سئی وانندگ په رون ای جستانی پسوا بگشیت.
    - ۱- ای جهانا کئ ودی کرته؟
    - ۲- هرکساکئ روزیه دنت؟
    - ٣- عبادتئ لايك ووړكئ انت؟
    - ٤- کئ شریک وړ ومانند نه داریت؟
      - ٥- اما به كئ پناه برن؟
      - ٦- کئ اماره ودی کرته؟

گسویین کار:۱

به وتي كتابچهان پنچ چيزاني ناما بلكت كه دگه چيزاني وړا آوانا هم خداﷺ ودي كرته.

- ای متنا بشکنت و جُستانی پسوا بگشت.
  - ۱- اما کی بندگن؟
  - ۲- اماکئ را عبادته کنن؟
  - ٣- اما په کې مدت و کمکا اړن؟
  - ٤- كئ شه انسانى دلئ حالاً سئ انت؟
    - ٥- كئ به بندگئ دادا رسيت؟
- سئ وانندگ په رون برزگئ وانتگ بوتگین متنا شه بربگشیت.
  - جالگئ عکسانی ناما به وتی کتابچهان بلکت.

- شه جالگئ گالان جمله جوړ بکنت.
  - بندگن
  - ودي کنوک
    - رمان زورن
- سبخئ بنیادیین بزانتا "خداوند گل یکی انت، شریک، و و مانند نه داریت په هیچکسا اړ نه انت" په رون په برزین تواری بوانت.

حضرت محمد عليله

مخسد: حضرت محمد عَلِيُّ درست كرتن، وانتن، لكتن و حرف و گالاني پجارتن.

حُست:

۱- به برزگئ عکسا چیه گندت؟

۲- اما کي امت ان؟

٣- قرآنکريم په کئ نازل بوتگيت؟

حضرت محمد ﷺ امئ پیغمبر انت که شه خداﷺ نیمگا په بندگانی راه نشان دیو کیا دیم داتگ بوتگیت.

حضرت محمد ﷺ پسئ نام عبداله و پیروکئ نامئ عبدالمطلب ات، آیی ماسئ نام بی بی آمنه ات شه عربئ کومئ قریشی قبیلا ات. آ به مکه ای شا را به بنی هاشمی خانوادها ودی بوته حضرت محمد ﷺ خداﷺ آخریین پیغمبر انت.

حضرت محمد على گون مردمان نيكين رويه كرت په گونډين زاگان دلسوچ و مهربان ات و مزنانى عزتا كرت. آگشت: كسيكه په گونډين زاگان مهربان و دلسوچ مه بيت و مزنانى احتراما مه كنت شه اما نه انت.

خداﷺ وتی کتاب قرآن مجیدا په مسلمانانی راه نشان دیو کیا په حضرت محمد ﷺ نازل کرتگیت. اما آیی اُمت اَن وبه پیغمبریی ایمان وباور دارن. اما وتی پیغمبرا دوست دارن.

- ای سبخی نو کین گالانا سیایگ بکنت.
- دو وانندگ په رون نو کین سبخا بوانیت.
- سبخا کرار بوانت و ای جمعین گالانی مفردا ودی بکنت.

مسلمانان

مزنان

بندگان

زاگان

- جالگئ جستاني پسوا ودی بکنت و به وتي کتابچهان بلکت.

- ۱- امئ پیغمبرئ نام کئ انت؟
- ۲- پیغمبرئ پسئ نام کئ ات؟
- ٣- خدا"ج" آخرين پيغمبر كئ انت؟

- سئ وانندگ ای سبخی یک یک بارا بوانیت.
- ای متنا گون جوانین املای بلکت و به جائیکه زانت سوالیه و شارحه علامهانا بلت.
  - سئ وانندگ اسلامئ پيغمبر حضرت محمد عَلِيلَةُ صفتاني باروا هبر بدنت.
  - جالگئ اور کین جاگاناگون ای گالان پر بکنت و به وتی کتابچهان بلکت.

عبداله

عبدالمطلب

بی بی آمنه ات

آخريين

حضرت محمد ﷺ پسئ نام.....و آیی پیروکئ نام..... ات آیی ماسئ نام...... حضرت محمد "ص" خدا "ج "...... پیغمبر انت.

گسویین کار:\\\\\\\\\

هرگجامئ شه شما اسلامئ مزنین پیغمبر حضرت محمد ﷺ صفتانی باروا دو خط به وتی کتابچهان بلکت.

ای متنا بشکنت و رندا جُستانی یسوا بگشت.

- ۱- کئ په گونډين زاگان باز مهربان ات؟
  - ۲- کئ مزنانی احتراما کرت؟
- ۳- آکسا که په گونډين زاگان مهربان نه انت و مزناني احتراما نه کنت امئ پيغمبر ﷺ چه گشتگت؟
  - ٤- اما كه پيغمبر "ص" أمت أن بايد چونين رويه اى بدارن؟

- شه جالگئ حرفان گال جوړ بکنت و به وتي کتابچهان بلکت.

- سئ وانندگ په رون برزگئ متنا که دیمترا وانتگ بوت شه بر په برزین تواری بوانیت.
- سبخی بنیادیین بزانتا حضرت محمد ﷺ امی پیغمبر انت که شه خدا ﷺ نیمگا په بندگانی راه نشان دیو کیا دیم داتگ بوتگیت. په رون په برزین تواری بوانت.

امئ مكتب

مخسد: گون زوانئ راه و راهبند، وانتن لکتن و مکتبئ ازبابان وانندگانی پجارتن.

جست:

- ۱- به برزگئ عکسا چیه گندت؟
- ۲- مکتبئ ازبابانی ناماگشتگه کنت چه انت؟
  - ۳- مکتبئ ازباب چه درده ورنت؟
- ٤- ياري گجام كارانا كرتت و گجام كار شماره وش ات؟

اما هر روچ مکتبا رون، مکتب، وانتن، لکتن و ادبی جاگه انت. امسا گسون مکتبسیٔ وانندگان دوست بوتگن، یگجا سبخه وانن په وتی میز، چوکی و مکتبی دگه ازبابانی پاک ساتنا کوشسته کنن به سبخی وختا کراره نندن ووتی معلمیٔ هبرانا کوشکنن، شه مکتبا که الاسه بن به وتی گسارون، به راهیٔ دراجیا سُلبیه نه کنن.

په ایشی که کسی شه وانتن ولکتن و زانگ و کمالی ایل زرتنا بی کوت وبارمه مانیت به وطنی هلک، ولسوالی، شار و ولایتان بازین مکتبی جوړ بوته که بچک و جنک بــه آوان سبخه واننت.

اما وتی مکتبا وتی گسی وړا دوست دارن و آیرا پاکه ساتن.

- اى سبخئ نوكين گالانا بلكت.
- دو وانندگ په رون ای سبخا بوانیت.
- جالگئ كليماني ضدا ودى ورندا هر دو انا به وتي كتابچهان بلكت.

هر شي

نه کنن

كاين

كمين

کجټ

- به بلوچیئ زوانا جمعی علامه "ان" انت که مفردین گال گون آیی جمع بنت. چو:

گوک + ان = گوکان

چم + ان = چمان

براس + ان = براسان

پنچ گروپ بیت و هر گروپی په رون جالگئ مفردین گالانی جمعا په برزین تواری په
 آدگران بگشیت.

جاگه هلک مکتب شار سبخ گس هبر من

- دو وانندگ په رون ای سبخی یک یک باری را په بُرزین تواری بوانیت.

سوج کرتنی علامه (؟): ای علامه به سوج کرتنی جملانی آخرا لکتگه بیت چو: کدی آتی؟ زی گجا شتتی؟ آپ آورتی؟

- شه ای سبخی روگا هرگجامی سوجیین چار جمله جوړ کنت.
- چیزیکه انون گشتگه بیت، بلکت و ټک، کامه، سوالیه علامهانا جائیکه زانت بلت.
- شه شماسئ وانندگ سئ مکتبئ ناما بگشیت و هر گجامی که مکتبی ناما گیت په آمکتبئ باروا کمی هبر بدنت.
  - جالگئ دو جملا بوانت و بگشت که علم و زانگی هیل زرتنی جاگها چیه شنت؟

علم و زانگ انسانی زندگیئ چراگ انت. جوانین کس هما انت که زانگ و مردمگریی واوند بیت.

- ای مطلبا بشکنت و جُستانی یَسوا بگشت.

- ١- نصير و بگم گون وت چه انت؟
- ۲- وختیکه شه وابا کستنت چیه کننت؟
  - ٣- مُزواك شه چيا دستا كيت؟
- ٤- نصير و بگم به مكتبئ شوتنی وختا گون كئ خدا حافظیه كننت؟

- جالگئ نیمگین جملانا پوره بلکت.

- ١–اما هر روچ.......
- ٢– مكتب وانتن.....
- ٣-اما گون.....
- دو وانندگ په رون بُرزگئ گشتگ بو تگین مطلبا شه بربگشیت.
  - شه جالگئ گالان جمله جوړ بکنت.

مكتب

هلک

ولسوالي

وطن

گس

سبخئ بنیادیین بزانتا "مکتب، وانتن، لکتن و ادبی جاگه انت"په رون په برزین تواری بوانت.

كتاب

مخسد: گون کتابا وانندگانی گیشترین پجارتن و وانتن و زبرساتنا آوانی شوقمند کرتن.

حست

- ١- چنت كتابئ ناماگشتگه كنت؟
  - ۲- پاری گجام کتابانا وانت؟
- ٣- تا انون بلوچيئ زوانئ چنت كتابا ونتگت؟

کتاب امئ جوانین دوست و شه مکتبئ کټوکین ازبابان انت، کتاب په اما الله (ج) حکمت و مزنی، پیغمبر"ص" بُرزین صفت، پس و ماس وحکدارانی حک وزندگیئ جتاجتا ین بارانی وړ و ډولا بیانه کنت. گون کتابئ وانتنا وانگ و لکتنی و ساک ودیه بیت. کتاب په مردما چم و چراگی وړا انت، وانندگ شه کتابئ برکتا پوه و سرپده بنت و علم زانگئ واونده بنت دگه لازم انت که کتابئ وانتنامه شموشن و په آیی ساتتنا دلگوش بکنن. به کتابئ دیما گوستگین دانندگ و سرپدین کسانی زانگ و تجربه لکتگ بوته که آوانی وانتن په مچان خاص په اما مکتبئ وانندگان باز کټوک انت. اما کتاباؤتی مهربانین دوسته زانن، هر چنکس که کتابا جوان بساتن و بوانن گیشتر پوه بن، کتابئ وانتن باز زبرین مشکولیی انت که مردما شه ناهودگ و ویلین پکرو خیالان دوره ساتیت.

- ای سبخی نو کین گالانا به کاگدا بلکت.
  - دو وانندگ په رون ای سبخا بوانت.
- كرار سبخا بوانت و جالگئ گالاني چپا ودي كنت.

ناسريد

گونډين

واب

دشمن

وشين

نشتگ

گُندگ

تچکین

- سئ بار بیت و په رون شه هر باری یک یک وانندگی ای جمعین گالانی مفردا بگشیت.

از بابان

خيالان

بوانن

كساني

بنت

بكنن

وانندگان

زانن

حكداران

آواني

- سئ وانندگ ای سبخی یک یک بارا په رون په بُرزین تواری بوانیت.
  - ای سبخی جمعین گالانا مالوم کنت.
- چيزيكه گشتگه بيت بلكت وبه جائيكه لازم انت ټك، كامه و سواليه علامهانا بلت.
- شه ای گالان په جالگئ اورکین جاگهانی پُر کرتنا درگیجت و رندا به وتی کتابچهان ىلکت.

دوست

كټوكين

انت

حكمت

صفت

وحكداراني

باراني

بيانه

گون

وانگ

وديه.

و		به اما الله عَالِيْ	كتاب	از بابان	وشه مكتبئ.	وانين	امئ ج	كتاب
بن	جتاجتاي	ک و زندگیئ	×	ى و ماس و	زين پسر	صَّالِلَهُ عَلَيْتُكُهُ بُورُ	پيغمبر	مزنی،
ی	ولكتن	انتنا	کتابئ و	كنت	ډولا	وړو		
					ت.	بيد		وساك

گسویین کار: هر گجامئ شه شما ای سبخئ دومی بارا به وتی کتابچهان بلکت.

- ای متنا جوان بشکنت و رندا جستانی پسوا بگشت.
  - ۱- شیرچه و هدا شکاره نه کنت؟
  - ۲- شیری پوست چونین رنگی داریت؟
  - ۳- پرچی بش وزولی حیوان شه شیرا ترسنت؟
    - ۵- شیری پنجگ چون انت؟
    - ٥- شير چه راز و دروشمي داريت؟
- دو وانندگ همی مطلبا که دیما شه جستان او شکتت یکواردگه شه بربگشیت؟
- جالگئ مطلبا بوانت و شه دیمی به و تي کتابچهان بلکت و به و تي مکتب، گس و مچين
  جاگهان به چمی چیرا بگرت.

پاکیزگی امئ دُرایی برجا منتن و چارگردی براهی سببه بیت بیایت که وتی زندگیئ چارگردا پاک بساتن.

سئ وانندگ په رون برزگئ مطلبا که پاکیزگیئ اثرا به زندگیئ سرا روشه کنت په برزین تواری په وتي همراهان بوانیت.

سبخی بنیادیین بزانتا "کتاب امی جوانین دوست انت باید آیرا بوانن و جوان بساتن" په رون په برزین تواری بوانت.

جوانین وانندگ

مخسد: گال و جملانی وانتن و لکتن و جوانین وانندگی پجارتن.

حست:

۱- به برزگئ عکسا چیه گندت؟

۲- جوانین وانندگ کئ انت؟

۳- به شمی صنفا چنت وانندگ سبخه وانیت؟

ایش کریمداد انت، آء جوانین وانندگی، همیکه تاریا ماله شه واباکستیت وتی ماس و پسا سلامه دنت، دست و دیما شودیت و وتی دنتانانا بُرسه جنت و ورزشته کنت. سبخانا وانیت و چای وارت رندا هما روچی سبخانی کتاب، کلم و دگه ازبابانا زوریت و مکتباروت.

آبه مکتبئ رسگا وتی استاد و هم صنفانا سلامه دنت و عزته کنت به سبخی و ختا کراره نندیت و معلمی هبرانا کوشکنت پمیشاوتی سبخانا جوانه زوریت و پوه و سرپدین وانندگی انت گون وتی هم صنفان باز دوست انت اگه آوان چیزی سوج کننت کمکه کنت، مچین آیرا دوست دارنت و شنت کریمداد سرپد و جوانین وانندگی انت.

- ای سبخی نو کین گالانا سیایگ بکنت.
- دو وانندگ په رون نو کین سبخا بوانیت.
- سبخئ متنا كرار بوانت و اى گالانى چپا ودى بكنت.

خرابين

ايره

سلبي

ناسريدين

- سی ډل بیت هر ډلی په رون یکی آدگری ناما بگشیت و آدگه بشکننت.
  - گون جالگی گالان جمله جوړبکنت.

جوانين

كرار

ماله

سرپدین

- سئ وانندگ په رون ای سبخئ یک یک بارا په برزین تواری بوانت.

اشاره ین ضمیر: هما انت که گون آوان دوریا نزیکین چیز مالوم و نشان داتگه بیت چو:

مفرد جمع

ای ایشان نزیک

آء آوان دور

- به ای سبخا اشاره ین ضمیرانا مالوم بکنت.
- سئ وانندگ په رون جوانين وانندگی صفتانا بگشيت.
- پنچ ډل بیت شه هر ډلی یک وانندگی و تي پا نادئ وانندگئ ناما بگیت و په ای ډولی اشاره ین ضمیرانا بگشیت.

مثالی وړا

ای احمد انت و ایشان آیی هم صنف انت.

شما مچین ای سبخی اولی بارا به وتي کتابچهان بلکت.

^/////////

- ای متنا بشکنت و جستانی پسوا بگشت.

- ۱- به مکتبا چه با ته گرنت؟
- ۲- بازین مکتبئ داشتن په یک وطنی چه کتی داریت؟
  - ٣- كئ په وتى وطنا گهتر خذمت كرتگه كنت؟
  - ٤- به امئ وطنا بچک مکتبا باز رونت یا جنیک؟
    - ٥- پرچى مكتبا كايت؟
- شه جالگی گالان به اور کین جاگهان بلت و جملی معنا یوره کنت.

وانندگی

هميكه

ماله شه

ماس

دست و دیما

كريمداد جوانين ...... انت..... تاريا..... واباكستيت..... وپسا سلامه دنت،.......... شوديت.

سئ وانندگ چیزیکه دیما شه جستان او شکتت په رون شه بر یکوار دگه بگشیت.

ای سبخی بنیادیین بزانتا"کریمداد جوانین وانندگی انت همیکه تاریا ماله شه وابا کستیت، ماس و پسا سلامه دنت، دست و دیما شودیت" په رون په بُرزین تواری بوانت.

معلم

مخسد: گالانی حرفانی درست کرتن، وانتن، لکتن و معلمی کدرئ زانتن.

حست

- ۱- معلم کئ انت؟
- ۲- معلم وانندگانا به چیا راه نشان دیوکیه کنت؟
- ٣- بيد وانتن و لكتني يات داتنا معلم وانندگانا چي يا ته دنت؟
  - ٤- معلم وانندگانا شه چيا منع کنت؟
  - ٥- پچى بايد معلما و انندگ دوست بدارنت؟

معلم په وانندگان راه نشان دیوک و مدت رسینوکئ انت که اماره په نیک و جوانین کارانی تسر رسینگا راه نشان دیوکئ و شه گندگین کاران منعه کنت.

معلم صاحب هر روچ گون پاچین پیشانی و وشین سرودلی به صنفا کیت و رندا شه سلام داتن و امئ سوجی گیتنا په باز مهربانی امئ گسوئین کارانا گندیت.

معلم صاحب شه اما لهتین جسته کنت اما کوشسته کنن آیی جستانا پسوبدین، اگه امئ پسو راست مه بنت په باز مهربانی جستانی پسوا په اما گشیت. اما وتی معلمانا باز دوست دارن، آء په امئ تعلیم ورودینگا باز زحمته کشنت. بیدی وانتن و لکتنی یات داتنا په مردمگری و جوانین کارانی تسر رسینگا اما ره راه نشان دیوکیه کننت.

- ای سبخی نوکین گالانا به وتی کتابچهان بلکت.
  - دو وانندگ په رون نو کين سبخا بوانيت.
- سبخئ متنا کرار (بی توار) بوانت و ای گالانی چپا ودی کنت.

شَپ

شيوار

سُلب

بُرز

نِشت

پادون

بي واد

شُت

- پنچ ډل بیت هر ډلي په رون جالگئ مفردین گالاني جمعا په برزین تواری په اَدگران بگشیت رندا به و تی کتابچهان بلکت.

معلم

جست

وانندگ

پسو

سبخ

من

ĩ

گس

- شه شما سئ وانندگ يه رون سبخئ يک يک بارا يه برزين تواري بوانيت.
  - ای سبخی جمعین گالانا بگشت.
- شه ای سبخا هما گالانا که زانت معلمئ کار و زحمتا گهتر نشانه دنت به وتی کتابچهان بلکت.
  - چیزیکه انون گشتگه بیت بلکت و سوالیه و شارحه علامهانا به جای بلت.

- ای مطلبا بشکنت و رندا جُستانی پسوا بگشت.

- ١- كئ بَلاكين گوكى داريت؟
- ۲- چه ډولي گوکانا بډکه گشنت؟
- ۳- پچی و ختیکه بَه کین گوکئ سرا تواره کننت کوشتیت؟
- ٤- شه شما كئ گوكى داريت كه به سرى نامئ اشتگ بيت؟
  - جالگئ نیمگین جملانا پوره بلکت.
    - ١- معلم په وانندگان .....
  - ٧- اگه امځ پَسو راست مه بنت.......
    - ۳– آپه امئ تعلیم وردینگا.....
- سئ وانندگ په رون دیمتری گشتگ بوتگین مطلبا شه بر بگشیت.
  - شه ای جالگئ گالان جمله جوړ بکنت.

معلم

اما

هر روچ

سبخئ بنیادیین بزانتا "معلم په وانندگان راه نشان دیوک و مدت رسینوکي انت " په رون په برزین تواری بوانت.

نيوگ

مخسد: وانتن، لکتن و وړو وړی نیوگانی درست کرتن.

جست:

۱- به برزگئ عکسا گجام نیوگانا گندت نامیش بگشت؟

۲- به امئ وطنا گجام نیوگ ودیه بنت؟

٣- گجام نيوگانا وش دارت؟

امئ وطنئ دگار په هر وړئ نيوگ دارين درچكانى رودتن و مزن بوتنا جوان انت. باگوان، سپى ريش انت اگه ورنا په نيوگ دارين درچكانى ساتنا كوشسته كننت. به امئ وطنا سيب، زرد آلو، ناك، شفتالو، بهى، انار، گيلاس، انگور ، كوټگ و گلــو باز انت كه هشك و هم تازگ وارتگه بنت.

امئ مردم رندا شه باگانی برو حاصلی نز آورتنا لهتین نیوگ چو زردآلـو ، انجیـر، انگور، گلو ودگه نیوگا نا هشکه کننت.

امئ وطنئ هشکین نیوگ چو جلغوزه، بادام، جوز و پسته به جهانا نام توار دارنت. شه گلوی هُشک کرتنا چاولی، شه کوټکی دِلَگئ لاړ داتنا شیرگ وشه انگورانی هشک کرتنا سبزین و سورین مئیز دستا کیت.

- ای سبخی نو کین گالانا ودی وسیایگ بکنت.
  - دو وانندگ په وار نوکين سبخا بوانيت.
- ای سبخا کرار بوانت و جالگئ گالانی چپا ودی بکنت.

تر(تازگ)

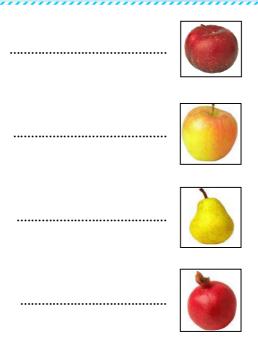
گونډ

کم

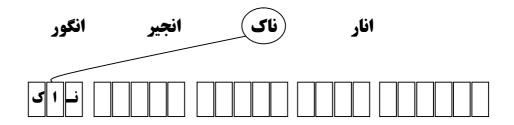
كسان

- به پنچ ډلا بار بيت و هر ډلې په رون يک نيو گي ناما بگشيت.
- سی وانندگ ای سبخی سئ بارا په رون په برزین تواری بوانیت.

- ای سبخی مرکبین (لوړین) گالانا به وتی کتابچهان بلکت.
- ای متنا په شری املا بلکت و جائیکه زانت سوالیه و شارحه علامهانا بلت.
- سئ وانندگ په رون سئ نيوگئ ناما بگشت و هر گجامئ باروا هبربدئت.
  - نیوگانی عکسا بچارت و رندا هر گجامئ دیما آیی ناما بلکت.

گسویین کار:\ جالگئ نیوگانی حرفانا به اورکین گسانی تها بلکت که بریبر برسنت.

- ای متنا بشکنت و جستانی پسوا بگشت.

۱- وطن کی گس انت؟

۲- مردمئ کدر به چیا انت؟

٣- نان چون وديه بيت؟

٤- كئ پَس و بُزانا چارينيت؟

٥- انجنير چيوه کنت؟

- برزگی وانتگ بوتگین متنا سی وانندگ شه برپه برزین تواری بگشیت.

جالگئ مفردین گالانا جمع کنت.

پِّس

گوشت

وطن

پوست

روچ

راه

سبخی بنیادین بزانتا "به امی وطنا سیب، زردآلو، ناک، شفتالو، بهی، انار و دگه نیوگ بازانت" به رون به برزین تواری بوانت.

زندگيئ جاگه

مخسد: وانتن، لكتن و گون زندگيئ جاگها وانندگاني پجارتن.

حست:

۱- به زندگیئ جاگها چونین کرداری بدارن؟

۲- به زندگیئ جاگها په مردما کئ باز نزیک انت؟

۳- گندگین کردارئ پاچون انت؟

گس مردمئ زندگیئ جاگه انت. ایشک و آشک هم پل انت. په ایشی که مردم به وتی زندگیئ جاگها شر تر زندبگو ازینیت باید گون همپلان جوانین کرداری داشتگ بیت، شه وت، مزن ترانا عزت بکنت و په گونډ تران مهر بداریت.

به زندگیئ جاگها باید مچین همپل یکئ آدگری خیرا بلوټنت و گون یکئ آدگرا روگ و آیگ واستاتن و نشتن داشتگ بنت په وتی جاگه و هندی آباتی و دیمریا دلگوش کننت ووتی سکیانا یه سلا و شور حل کننت.

کسیکه به وتی زندگیئ جاگها گون مردمان نیکین سلوکئ بداریت مچین آیی عزتا دارنت و آیی و شنامیا لوټنت واگه کسی ویل و گندکین عمل داشتگ بیت دگه آیی زندگیئ جاگهئ ایشک و اَشکئ مردم شه آیی بده برنت.

- سبخئ نو كين گالانا سيا يگ بكنت.
- دو وانندگ په رون نو کين سبخا بوانيت.
- سبخا کرار "بی توار" بوانت و جالگئ کلیمانی چپا به آیی ودی بکنت.

گونډتر

بدنامي

بدين سلوك

وشه برنت

- دو ډل بیت وشه هر ډلی یک وانندگی په جوانین سلوک ودگه وانندگی په گندگین سلوکئ بار وا هبربدنت.
  - شه جالگئ گالان یه اورکین جاگهان درگیجت.

به وتي

په جواني

هميلان

عزت

مهر

په ایشی که مردم .... زندگیئ جاگها .... زندبگو ازینیت دگه باید انت گون وتی ایشک واَشکئ ..... جوانین سلوکی داشتگ بیت. شه وت مزن ترانا...... بکنت و په گونډ تران ...... بداریت.

تفضیلیین صفت: هما انت که یک چیزی گهتری، مزن تری و کسان تریا شه دگران روشه کنت. تفضیلیین صفتی علامه "تر" انت.

عزيزين وانندگان!

- سئ وانندگ يه رون اي سبخئ يک يک بارا يه برزين تواري بوانيت.
  - به ای سبخا تفضلین صفتی گال گجام انت؟
- چیزیکه گشتگه بیت املا بلکت و به جائیکه لازم انت سوالیه و شارحه علامهانا بلت.
- سئ وانندگ وتي سئ همپلئ ناما بگشيت و په آوانی باروا هبربدنت که گون دگران نيکين سلوکئ دارنت.
  - جالگئ چاچا کئ جوابا ودی بکنت.

پیره مرد راهه روت به ډگاری دیما نکه کلیت. (لکړی نشان)

- په جوانين همپلان به اورکين جاگها يکئ شه ای گالان درگيجت.

خيرا

تاوانا

بديا

خرابيا

جوانین همپل یکئ آدگری .....لو ټنت

برزگئ چاچا کها به وتي کتابچهان بلکت و ای چاچا کهی جوابا شه بربکنت که مخسدی چی انت.

- ای مطلبا بشکنت و جستانی پسوا بگشت.

- ١- رندا شه لوارا گجام موسمه كيت؟
  - ۲- تیرماه سالئ چنتمی موسم انت؟
- ٣- تيرماهئ موسمئ هوا گرم انت يا لوارئ؟
- ٤- به گجام موسما درچكانی بلگ زرده بنت و ریچنت؟
  - ٥- كشار گر به تيرماها چيه كشنت؟
  - جالگئ گالانی جمعا ودی بکنت.

هميل

سكي

لوټيت

گونډ

- سئ وانندگ په رون برزگئ وانتگ بوتگین مطلبا شه بربگشیت.
  - یه ای گالان یک یک جمله جوړ وبلکت.

په جواني

مهر

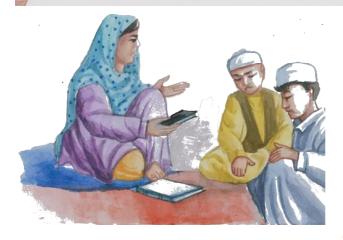
عزت

شریک

سبخی بنیادیین بزانتا "په ایشی که مردم به وتی زندگیی جاگها په جوانی زندگی بکنت باید انت جوانین سلوکی داشتگ بیت" به وار به برزین تواری بوانت.

ماس

مخسد: وانتن، لكتن و ماسئ كدر و حكاني زانتن.

حست

- ۱- کئ یه زاگان باز زحمتامنته؟
- ۲- پرچی باید وتی ماسئ عزتا باز بدارن؟
- ۳- شما گون وتی ماسان به گجام کاران کمکه کنت؟

هر انسانی اولسرئ دلسوچ، مهربان و راهشون دیوک ماس انت ماس په وتی زاگانی رودینگ و مزن کرتنا باز سکیانامنیت به ای کارا شپانا روچ و روچانا شپه کنت و گون بازین صبر و دلئ آپا زاگا مزنه کنت.

ماس وترا به زاگانی دیما ذمه واره زانت پمیشا یک کتره ی هم شه وتی بچان بیهوشه نه بیت و هرو هده و پاسی و تی زاگانی سرو پاسرا داریت و په آوانی په شریین مزنکرتن و رودینتنا ور وری سکیانا منیت.

ماس به وتی پر مهرین بگلا زاگانا مردمگری، وطندوستی و سدک و راستیا یا ته دنت و به ای راهها برزین همت و سکین نیت و ارادی داریت.

زاگ باید انت بزاننت که هنچا مزن نه بوتگنت بلکین په آوانی مزن کرتنا ماس بازسکیانا منته، دگه لازم انت که ماسئ عزتا مدام داشتگ بن و رازیکه برازیت حکانی اَدابکنن.

- ای سبخی نو کین گالانا سیایگ بکنت.
- دو وانندگ په رون نوکين سبخا بوانيت.
- سبخا کراری بوانت و ای گالانی ضدا ودی بکنت.

کلیی ودروگ

سکی

برزين

- پنچ ډل بيت و شه هر ډلې يک وانندگې په ماسئ کدروحکاني باروا هېرېدنت.

عزيزين وانندگان!

- سئ سئ وانندگ په رون ای سبخئ یک یک بارا بوانیت.
  - ای سبخی جمعین گالانا مالوم بکنت.
- انون چیزیکه گشتگه بیت وت بلکیت و جائیکه زانت شارحه و سوالیه بلت.
- شه جالگئ گالان په جملانی اورکین جاگهان درگیجت ورندا به وتي کتابچهان ىلکت.

اولسري

ماس

په وتي

رودینگ

باز سکیانا شیا نا روچ

هر انسانی .... دلسوچ، مهربان و راه نشان دیوک...... انت. ماس .... زاگانی .... و مزن کرتنا...... منیت به ای کارا .... وروچانا شیه کنت.

ای جملا پنچ وار به وتي کتابچهان بلکت و شه بربکنت.

هر کس باید انت وتی ماسئ عزتا بداریت!

- ای متنا بشکنت و جستانی پسوا بگشت.
  - ۱- بالاچ و بيبرگ گون وت چي اتنت؟
    - ۲- بيبرگ مزن ات يا بالاچ؟
- ۳- بيبرگ به گجام صنفا ات و بالاچ به گجام صنفا؟
- ٤- اى صنفئ چُنت وانندگاني پس سيگار، نسوار يا دگه عملي نه داشت؟
  - ٥- بالاچ و بيبرگ چيا وتي سر برزيه زانتنت؟
    - جالگئ مفردین گالانا جمع بکنت.

شت

ات

دات

وانندگ

- سئ وانندگ په رون چيزيکه ديماشه جستان اوشک<mark>تت شه بريکواردگه بگشيت.</mark>
  - شه جالگئ گالان په اور کین جاگهان گچین ورندا به وتی کتابچهان بلکت.

سیگار. نسوار. دگه عمل، نیوگ و ورزشت

.... يا .... په انسانا ضرر دارنت .... و ...... په انساني کټا انت.

سبخی بنیادیین بزانتا "هر انسانی اولسری دلسوچ، مهربان و راه نشان دیوک ماس انت" په برزین تواری بوانت.

ينت

مخسد: وانتن، لكتن مزناني پنتاني او شكتن و عملي كرتن.

جست

۱- ماس و پس و دگه مزنانی پنت چه پیدگی داریت؟ ﴿

۲- چگولی گندگ انت یا جوان؟ چه گندگی داریت.

٣- دروگي پاچون انت؟

ایش امئ ناکو انت. آ اماره دوست داریت و مدام پنت دنت و سوگه کنت؟ اما هم آیرا دوست دارن و هبری کنن، ای واری که پنته دات گشت:

* شه دروگ گشتنا دوری یکنت

* کسی پسلا هبرمه دیت.

* د گري عيباني يدامه گردت.

* وتراشه بیگاری، بی حالی و اسرا حتا بساتت.

* وتى هبرا ديما بسنجت رندا بگشت.

* مروچيين كارا په باندا ميلت.

* حسوتي مه كنت.

اما ای پنتانا به وتی هوشا گرن زانن که ماس و پس و دگه مزنانی پنت و سوگه په امئ کټا انت.

- ای سبخی نو کین گالانا سیایگ بکنت.
- دو وانندگ په رون نوکين سبخا بوانيت.
- سبخا کرار(بی توار) بوانت و جالگئ گالانی چپا شه تهی ودی بکنت.

راست

جواني

ديم په ديم

كار

- پنچ ډل بيت و هر ډلی په رون يک يک پنتی باروا که بری سبخا انت هبرېديت.
  - جالگئ اور كين جاگهانا گون يكئ شه اي گالان پُر بكنت.

کسی

گشتنا

عيباني

..... پسلا هبرمه دئت.

شه دروگی .....دوری بکنت

دگرانی ..... پدامه گردت

- سئ وانندگ ای سبخی یک یک بارا په رون په برزین تواری بوانیت.
  - به ای سبخا اشاره پین ضمیرا نشان بدیت.
- ای مطلبا په شری املا بلکت و جائیکه لازم انت سوالیه و شارحه علامهانا بلت.
- سئ وانندگ یه رون یک یک پنتا بوانیت و یه آیی عملی کرتنی باروا هبربدنت.
  - جالگئ چاچا که بوانت و جوابی بگشت.

آ چی انت که زوانئ نه داریت هبره دنت جان نه داریت سبخه دنت شهر

آ گسویین کار: هرگجامئ شه شما ای پنتانا به وتی کتابچهان بلکت.

شه دروگی گشتنا دوری بکنت.

كسئ يسلا هبرمه ديت .

دگرانی عیبانی پدامه گردت .

حسوتي مه کنت.

- ای مطلبا بشکنت و جستانی پسوا بگشت.

- ۱. ولی محمد چنتم صنفی وانندگ انت؟
  - ٢. شه مكتبا كه الاسه بيت گجا روت؟
    - ٣. وتى كتابانا گُجا كليت؟
- د رندا شه نیمروچی نان و چای وارتنا چیه کنت؟
- ٥. ولى محمد رندا شه وابي او ستاتن و دست و ديمي ششتنا چيه كنت؟

- جالگئ مفر	مفردین گالانی جمعا ودی کنت و بلکت
من	
ته	
گەگ	

- سئ وانندگ چيزيکه ديما شه جستان اوشکتت شه بريکوار دگه بگشيت.
  - په جالگئ گالان جمله جوړ بکنت.

الاس

روت

كليت

سبخئ بنیادیین بزانتا "منی ناکو اماره دوست داریت اما هم آیرا دوست دارن" په رون په برزین تواری بوانت.

به کولئ سرا او شتاتن

مخسد: وانتن، لکتن، اشاره یین ضمیری درست کرتن و کولی سرا او شتاتنی کدرا زانتن.

جست:

۱- به کولی سرا او شتاتن چه پیدگی داریت؟

۲- کولی سرا نه او شتاتن تاوان داریت؟

۳- شما کسئ را درسته کنت که بد کول بیت؟

ناکو احمد جوانین هبره دنت. آء که هر و هدا انسانی نیکین صفتانا گشیت ای واری په اما وعده و کولی تسرکرتنی کدری زانتی سرا هبردات.

آء گشت: په انسانا جوانین تب و خو و مردم گریی پانادا وعده وکولی سرا او شتاتن باز کدر داریت، که چیزیکه کول داتگه بیت باید تسر برسیت.

بزانت کسیکه وتی کولی سرا کوشتیت مچین آیرا دوست دارنت و په برزین چمی گندنت امئ هبرا په دگه زاگان هم بگشت که آوان هم وعده وکولی کدرا بزاننت پچی که بد کولی و به وعدی سرا نه او شتاتن انسانی اعتبارا کمه کنت اما ای پنتا به وتی هوشا ساتن و هیچبر بی کولیه نه کنن.

- سبخئ نوكين گالانا سيايگ بكنت.
- دو وانندگ په رون نوکين سبخا بوانيت.
- سبخا كرارى بوانت و جالگئ گالاني چپا ودى بكنت.

بدين

گندگین

جالين

پنچ ډل بیت و شه هر ډلی په رون یک وانندگی په کولی سرا او شتاتنی باروا هبربدنت.

- شه جالگئ گالان په اور کین جاگهان در گیجت.

جوانين

کولی سرا

كول

بايد

بیت

کولی سرا

اعتبارا

آیی گشت: یکئ شه انسانی .... صفتان .... او شتاتن انت. یعنی چیزیکه ...... داتگه بیت...... تسر کرتگ....... آئیکه وتی .... نه کوشتیت وتی....... کمه کنت.

اشاره ین ضمیر:

اشاره ین ضمیر هما انت که گون آوان دورویا نزیکین چیزی معین و نشان داتگه بیت.

چو: ایش، ایشان، آ، آوان.

عزيزين وانندگان!

- سئ وانندگ ای سبخی یک یک بارا په رون په برزین تواری بوانیت.
  - به ای سبخا اشاره یین ضمیرا نشان بدیت.
- انو ن چیزی که گشتگه بیت بلکت و به جائیکه لازم انت سوالیه و شارحه علامها نا بلت.
  - سئ وانندگ هر گجامی یه رون یه انسانی نیکین صفتانی باروا هبربدیت.

په اورکین جاگها یکی شه ای گالان درگیجت. دروگ گشتن کولی سرا نه او شتاتن کولی سرا او شتاتن

یکئ شه انسانی جوانین صفتان ......انت.

- ای مطلبا بشکنت و رندا جستانی پسوا بگشت.

- ١- لولوك چنت ډولي انت؟
- ۲- پیله ی کرم وشاتی گودرشه گجام لولوکان انت؟
  - ٣- شه گودرا چه دستا کيت؟
- ٤- مورينك، مدگ و پشگ شه گجام لولوكان انت؟
  - ٥- ابريشم شه چيا دستا کيت؟
  - گون ای گالان سوج کرتنی جمله جوړ بکنت.

كدين

شه گجام

چنت روچ

.... راهها شارا رون؟ .... پدا آزمایگ بنا بنت؟ تا .... کاننت؟

سئ وانندگ په رون برزگئ وانتگ بوتگین مطلبا شه بربگشیت .

سبخی بنیادیین بزانتا "یکی شه انسانی جوانین صفتان کولی سرا او شتاتن انت" په رون په برزین تواری بوانت.

چمانی ساتن

مخسد: چمانی ساتن و کدری زانتن و گالانی و انتن ولکتن.

حست

- ۱- به برزگئ عکسا چیه گندت؟
  - ۲- شه چمان چه کاره گرن؟
- ۳- پرچی په چمی ساتنا دلگوش بکنن؟

چم شه انسانی بدنی باز پُر کدرین باسکان اَنت. گون چمان وتی زندگیئ چپ و چارگردا هرچیا گندن، آوانی کسانی و مزنی، دروشم و رنگ په اما مالومه بیت و هرچیی براه و زیب گندگی و خرابیا اماره نشانه دینت.

بایدانت، چمانی کدرا بزانن و آوانا جوان بساتن، سونی یکئ آدگر سینگ، سیخ، لت و سرتیزین چیزانا ایرمه دین شه سورین و ترکتنین چیزان، شه حاک و پلک و دنزو مجان وتی چمانا دور بساتن ناشو شتگین دستانا به وتی چمان مه لگاشن و بیدی داکترئ سلا و شور و سوگها شه وتی دل وت سر نمره دارین عینک به چمان میلن بازین روشنیی نیمگا و خاص وختیکه روچ گیرک(کسوف) بیت و روچی دیم گپتگه بیت باید انت دیم روچا مه چارن.پچیکه په چمان باز تاوان داریت.

- ای سبخی نو کین گالانا سیایگ بکنت.
- دو وانندگ په رون نو کین سبخا بوانیت.
- سبخا کراری بوانت و ای گالانی چپا ودی بکنت.

نرم

تارم

سرد

ششتگین

کټ

- پنچ ډل بيت و هر ډلی په رون په چمانی کدری باروا هبر بدنت.
- په جالگئ اورکین جاگهان شه ای گالان ودی و رندا به وتی کتابچهان بلکت.

چمان

هرچيا

آ**وانی**

دروشم و رنگ

گون...... و تي زندگيئ چپ و چاگردا..... گندن..... کسانی و مزنی ...... يه اما مالومه بيت.

- سئ وانندگ ای سبخئ یک یک بارا په رون بوانیت.
- ای سبخی جمعین گالانا به وتی کتابچهان سیایگ بکنت.
- چیزیکه انون گشتگه بیت بلکت و جائیکه زانت شارحه و سوالیه علامهانا بلت.
- سئ گروپ بئیت وشه هر گروپی یک یک وانندگ په وار په ایشی که چمی کدرا باید
  بزانن وزبربساتن هبربدنت.
  - جالگئ گالانا په اورکین جاگهان گچین بکنت ورندا به وتی کتابچهان بلکت.

- 1	17	•	
	u	لسدا	N
	_		_

چمان

سلاوشور و سوگها

ميلن

نمره دارین عینک.

•••••	داكټرى	بيدى	و	لگاشن	مه		وتي	به	ناشوشتگين
					•••••	چمان	به	•••••	شه وتى دل ووت سر

- ای متنا یه جوانی بشکنت ورندا جستانی یسوا بگشت.
  - ١- مورينك چنكسين لولوكئ انت؟
  - ۲- مورینک شه تاری ته نواشاما چیه کننت؟
    - ۳- یچی مورینک اینکه کاره کننت؟
- ٤- پچی مورینک وتی گسئ حاکانا کونډی برزسرا پریننت؟
  - ٥- مورينك مزن انت يا مسسك؟
- سئ وانندگ په رون چیزی که دیماشه جستان گشتگ بوت یکواردگه شه بربگشیت.
  - جالگئ متلا بوانت وبه وتى كتابچهان بلكت.

چم شه چما شرمیت.

سبخئ بنیادیین بزانتا چم شه انسانی بدنی باز پرکدرین باسکان انت، گون چمان وتی زندگیی چپ چارگردا هرچیا گندن په رون په برزین تواری بوانت.

ميكروب

مخسد: وانتن، لکتن و میکروبانی درست کرتن.

میکروب سک کسانین زنده جانی

حست:

- ۱- میکروب چیا گشنت
- ۲- میکروب به گجا گیشتر ودیه بیت؟
  - ٣- ميكروب گون چيا ديستگه بيت؟
- ٤- وترا شه ميكروبا چون ساتگه كنن؟

میکروب سک کسانین زنده جانی که گون چمان دیستگه نه بیت گون میکروسکوبا دیستگه بیت، په انسان و حیوانان تاوان دارنت. میکروب به هوا، آپ، حاک، ناششتگن سوزی و نیوگ و دگه چیزان جا گرنت که اگه انسان وتی هوشا مه گرنت شه میکروبانی سببا گون راز رازی نا جوړیان دیم په دیم بنت. په ایشی که میکروب به کچټ وناپاکین جاگهان بازانت دگه باید به انچین جاگهان مه رون، حاک و پُلکانی تها چارمه کنن، ناششتگین سوزی و نیوگ مه ورن، کچټ و سړتگین چیز و مرتگین حیوانانی ډونډا دست مه جنن. نیوگ و سوزیانا دیما شه وارتنا زبر بشودن، گوشت و حیوانانی ډونډا دست مه جنن. نیوگ و سوزیانا دیما شه وارتنا زبر بشودن، گوشت و حرگیان په شری پچن اگه شه شپا په تاریا چیزی مانیت به سربستگ و سردین جاگهی بساتن و وارتنی وهدا زبر لاردین.

- ای سبخی نو کین گالانا سیایگ بکنت.
- دو وانندگ په رون نوکين سبخا بوانيت.
- سبخا كرارى بوانت و جالگئ گالاني چپا ودى بكنت.

مزنين

پاکیزگ

کټ

مه شودن

جوړي

گرمین

- پنچ ډل بيت و شه هر ډلي په رون يک وانندگي ميکروبئ باروا هبربدنت.
  - شه جالگئ گالان په اور کین جاگهان در گیجت.

ميكروب

ناششتگین

جاه گرنت

وتی هوشا

ناجوړيان

.... به هوا، آپ، حاک، ...... سوزی و نیوگ ودگه چیزان.... که اگه انسان ...... مه گرنت شه میکروبانی سبباگون راز رازی .... دیم په دیمه بنت.

عاليين صفت:

هما انت که یک موصوفی گهتریاشه دگران بیا نه کنت چو:

مزن ترین، برزترین، ای صفتی علامه "ترین" انت که مطلقین صفتی آخرا آورتگه بیت بیدی ایشی به بلوچیئ زواناگون دگه گالانی آورتنا به مطلقین صفتانی دیما عالیین صفت جوړه بیت چو: سک، باز و درستان که بازیی مانا دنت.

عزيزين وانندگان!

- سئ وانندگ هر گجامی ای سبخی یک باری را یه برزین توارئ بوانیت.
  - به ای سبخا سک چیی صفت انت.
- ای متنا په شری املا بلکت و جائیکه لازم انت سوالیه و شارحه علامهانا بلت.
- سئ وانندگ سئ چیزی ناما بگشیت که به آوان میکروب ودیه بیت و په ایشی که چون و ترا بساتن هبربدنت.
  - جالگئ چاچاکی پسوا ودی کنت.

خدا که شرمینیت دگه گون گرکی همراه بی

(بلين همراه)

- ای مطلبا بشکنت و رندا جستانی پسوا بگشت.

۱- رندا شه بهارا گجام موسمه کیت؟

۲- لواری هوا چون انت؟

٣- لوارسالئ چنتمي موسم انت؟

٤- نيوگ گيشتر به گجام موسما رسنت؟

٥- به لوارا انسان په چيا اړ انت؟

- جالگئ مفردین گالانی جمعا ودی بکنت.

چم

حاكه

انسان

یلک

ناجوړي

نيوگ

سوزي

سئ وانندگ په رون برزگئ وانتگ بوتگین مطلبا شه بر بگشیت.

- شه جالگئ گالان جمله جوړ بکنت.

آپ

تاوان

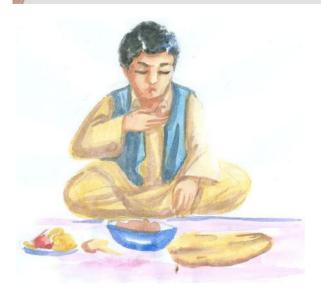
یاک

بشودن

سبخ بنیادیین بزانتا میکروب باز کسانین لولوکی که گون چمان دیستگه نه بیت گون میکروسکوبا دیستگه بیت، په برزین تواری بوانت.

ورگيئ وارتنئ ډول

مخسد: وانتن، لکتن و گون ورگیی وارتنی ډولا وانندگانی پجارتن.

جست:

- ۱- ورگی چیا شنت؟
- ۲- ورگیی وارتنی ډول چون انت؟
- ٣- گجام ورگيا گيشتروش دارت؟

وړوړی ورکی، وراک وخوت مزنین نعمت انت که په انسانی جانی ود، مزنی و دروائیا باز پیدگ دارنت اگه به وهده ووختا په مردما ورکی مه رسیت تاوان داریت واگه گیشتر شه ضرورتا ورکی وارتگ بیت هم تاوان داریت

پکار انت ورگیی وارتنی ډول ووخت و کچانا بزانن وای ټکانا به چمی چیرا داشتگ بن.

- دیما شه ورگیی وارتنا وتی دست، غاشغ وپنجگ ودگه ازبابانا پاک بشودن.
- **به ورگیی وارتنی و هدا وتی دستانا به وتی پوز و گوش و سرو مودان مه جنن.**
  - گونډين لونکه بزورن، جوان بجاهن و په اندازه بورن.
    - **هډوک ، رگ و سک و حامگین چیزانامه ورن.**

شه ورگي که به گسا یاد که جاگی په اما بریبرکرتگه بیت همانکه بزورن که وارتگه کنن، اگه وارتگ مه کنن ماننت وویلا ناخسته بنت

همیکه گون دگران یگجا نانه ورن، په شری شه وتی جندی دیما بورن هرنیمگی ورگیان دست مه جنن، اگه نان وارتنی وهدا اماره صبر یا جکگی گیت وتی دیما دگه سونی بگردینن و بجکن.

- دو وانندگ په رون نوکين سبخابوانيت.
- سبخا کراری بوانت وای گالانی چپا ودی بکنت.

كساني

نادروايي

تاوان

مه شودن

مه زانن

جتا

- ای مفردین گالانی جمعا جوړ وبه وتی کتابچهان بلکت.

بزان

بشودين

مه جنین

بجاهين

جوانين وانندگان!

- سئ وانندگ ای سبخئ یک یک بارا په رون په برزین توارئ بوانیت.
- انون چیزیکه گشتگه بیت بلکت و جائیکه زانت سوالیه و شارحه بلت.
- شه ای گالان به جالگئ جملان اور کین جاگهان بیارت و آوانا پوره بکنت.

وتی دست غاشغ وپنجگ پاک بشودن وتی دستانا پوزوگوشا مه جنن دپا برتن بجاهن

ودگه ازبابانا ودگه	دیما شه ورگیی وارتنا
به و تىمه جنن.	به ورگیی وارتنی وهدا
. جوان	وهده که لونکا

- ای مطلبا جوان بشکنت و رندا جستانی یسوا بگشت.

- ١- موشك چونين جناوري انت.
- ۲- موشک په ورگيين چيزان چه تاوان داريت؟
  - ٣- ديوالانا چې کډک کنت؟
  - ٤- چې پچ و پوش و كاگد وكتابا چنت؟
  - ٥- چې راز رازې ناجوړيانا په انسانا رسنيت؟
- سئ وانندگ چیزیکه دیما شه جستان گشتگ بوت یکواردگه شه بربگشیت.
  - شه ای گالان جمله جوړ بکنت و به وتی کتابچهان بلکت.

وهده ووخت

يكارانت

پیدگ

سبخی بنیادیین بزانتا" و هو هی و رگی، و راک و خوت مزنین نعمت انت که په انسانی جانی ود، مزنی و دُرائیا پیدگ دارنت په رون په برزین تواری بوانت.

حيوان

مخسد:وانندگ حیوانانا درست بکننت و آوانی ناما ونتگ ولکتگ بکننت.

جست:

- ۱- به برزگئ عکسا گجام حیوان دیستگه بنت؟
- ۲- گجام حیوان شه ایشان به بش وزولان زندگیه کننت؟
- ۳- گجام یکی شه ای حیوانان گون انسانان خو گپتگنت؟
  - ٤- شه اشترا چه کارگیتگه بیت؟
  - ٥- گجام حيوانا گيشتروش دارت؟

به امی عزیزین وطنا چنت رازی حیوان ودیه بیت هماحیوانیکه گون انسانا خو گپتگنت چو پس، بز، گوک، اشتر، اسپ غاتر و حرگسویین حیوان گشتگه بنت شه حر، غاتر، اسپ و اشترا په باری بر تنا کارگپتگه بیت که اسپ شه حروغاترا پرواک ترانت مگه اشتر شه مچان پُر واک ترین حیوانی انت شه حیوانان گوشت، شیر، روگن، پشم و پوست دستاکیت شه حیوانانی پوستا پوستین، کرتی، چرم، کلا، مشک، امپان، ایزک و زک جوړه بیت و شه آوانی پشمان ټکر، جراب، دستکش، برک، ټپر، گوالگ، تورگ کونټ، غالین و بازین چیزی دگه گوپتگه بیت، وحشین حیوان چو آهو، کوهین پس و بز و کرگوشک هم بازانت که گوشتش وارتنی انت

به وطنی کوه، بش و زول و گیابانان درنده و ددین حیوان چو شیر، پلنگ، گرک، هوک، هپتار، شگال و روباه ودگه بازانت

- ای سبخی نو کین گالانا سیایگ بکنت.
- دو وانندگ په رون نوکین سبخا بوانیت.
- سبخئ متنا كرار بوانت و جالگئ گالاني چيا ودي بكنت.

گسويين

كسان

زیان

باز

- سئ ډل بیت و هر ډلی په رون گسویین حیوانانی ناما بگشت و به کاگدی دیما بلکت.
- شه هر ډلی په وار یک یک وانندگی په گسویین حیوانانی نپ و کټی باروا هېرېدنت.

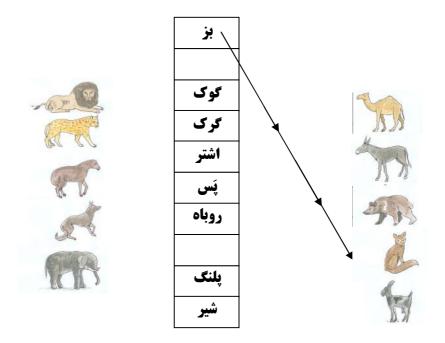
عزيزين وانندگان!

- سئ وانندگ په رون اي سبخئ يک يک بارا په برزين تواري بوانيت.
  - به ای سبخا تفضیلی و عالیین صفتانا نشان بدیت.
- چیزیکه انون گشتگه بیت بلکت و جائیکه زانت شارحه و سوالیه علامهانا بلت.
  - سئ وانندگ سئ حیوانی ناما که وش داریت بگشیت و باروی هبربدنت.
  - به جالگئ اورکین جاگهان هما حیوانانی ناما بلکت که گون انسانا خوگیتگنت.
- به امی وطنا چنت رازی حیوان ودیه بیت هما حیوانیکه گون انسانان خوگپتگنت چو...... ودگه انت.

اللَّالَ اللَّهُ اللَّ

هما وحشین حیوانانی ناماودی کنت که گوشتش روا و وارتنی انت رندا به وتی کتابچهان بلکت.

- ای متنا بشکنت وجستانی پسوا بگشت.
- ۱- به مړو جنگی سالان به گجا ماین کرم کرتگ بوته؟
  - ۲- ماین چنت ډولی انت؟
- ٣- اگه راديو، توپ ، كلم و گوازيئ وسيله بگندت چونه كنت؟
  - ٤- به ماينان دست جتن چون انت؟
- سئ وانندگ په وارېرزگئ و نتگ بوتگين متنا پكوار دگه شه برېگشنت.
  - جالگئ حیوانانی نامی گالانا گون خطی به هر یکی عکسا بلچنت.

سبخی بنیادیین بزانتا "به امی وطنا چنت رازی حیوان ودیه بیت هما حیوانیکه گون انسانا خوگپتگنت چو: پس، بز، گوک، اشتر، اسپ و حرگسویین حیوان گشتگه بنت" په واریه برزین تواری بوانت.

مدت و دستگیری

مخسد: جملانی وانتن و لکتن و وانندگانی پجارتن گون کمک و مدتا.

جست:

- ۱- به برزگئ عکسا چیه گندت؟
- ۲- اگه یکی شه شماوتی کلما بیهوش کرتگ بیت دگری که دو کلم آورتگ بیت گون آیی کمکه کنت؟
- ۳- اگه یکی شه شمی هم صنفان ناجوړ و تانابیت په
  همرا داری آیراگسیه برت؟
  - ٤- كمك و مدت چه پيدگ داريت؟

بالاچ و کریمداد، دو وانندگ شه یک هلکا و گون وت همپل انت.

ایشان به نادعلی مکتبا سبخه واننت، بالاچ تاریا و کریمداد نیمرو چامکتبا روت.

زی که گوات هم ات بالاچ وتی کتابانا زرت و سونی مکتبا را دگ بوت ټکری دورا شتت که آیی پس بیبرگی چم به بالاچی کلما کپت که شه هوشی شتت آکلما زرت وشه سرا درکپت توار بال آورت که بالاچ گجایی تی کلم منته بری دما کریمداد آت و گشت: بالاچ دورا رسته بدی من آیی کلما برین

> **کریمداد کلما زرت په جستن وتوار بالا چارسینت و کلمی دات** بالاچ و آیی پس بیبرگ شه کریمدادی ای کمک و مدتاوش بوتنت.

عزيزين وانندگان!

- سبخئ نوكين گالانا سيايگ بكنت.
- دو وانندگ په رون نوکين سبخا بوانيت.
- سبخا کراری (بی توارئ) بوانت وای جالگئ گالانی چپا به تهی ودی بکنت.

اشت بزور نزیک کارین شوت خپه

- سئ ډل بيت و هر ډلې په برزگئ دو دو کليما جمله جوړ بکنت.
- شه هر ډلی یک وانندگی په رون په کمک و مدتی نپ و کټی باروا هېربدنت.

جوانين وانندگان!

- سئ وانندگ په رون اي سبخئ يک يک بارا برزبوانيت.
- اشاره يين ضميرا شه اي سبخا به وتي كتابچهان بلكت .
- چیزیکه انون گشتگه بیت بلکت وبه جائیکه زانت سوالیه و شارحه علامه بلت.
  - شه جالگی جمعین گالان مفردین گال جوړ بکنت.

کلمان ماران آپان ماهان گوکان نانان پَسان

درور: شپان- شپ

گُورَكان

گُلُوان

شينكان

جوانین وانندگان هرگجامی شه شما په کمک و مدتی باروا دو دو جمله به وتی کتابچهان بلکت.

جوانين وانندگان!

- ای مطلبا بشکنت و جستانی پسوا بگشت.

۱- به بهارا گودر و چگوگ چیوه کننت؟

۲- به گجام وهدا باگ سبز و پُرپله بنت؟

۳- مردم پچی بهارا وش داریت؟

٤- بزگر به بهارا چيوه کننت؟

٥- مالاني زنک و زي وهده کدين انت؟

- سئ وانندگ په رون برزگئ وانتگ بوتگین مطلبا شه بربگشیت.

- جالگئ مفردین نامانا جمع بکنت.

مرد

لوگ

و **ن**

ىاگ

زاگ

گورگ

- به ای دو جملان جمعی علامها مالوم بکنت ورندا به وتی کتابچهان بلکت.

بزگل و بره گل هر روچ به رودا آپه ورنت.

سبخئ بنیادیین بزانتا" بالاچ و کریمداد دو وانندگ شه یک هلکا و گون وت همپل

انت په رون په برزين تواري بوانت.

مزناني عزت

مخسد: وانتن ولکتن صفتی در جانی زانتن و مزنانی عزت کرتن.

جست:

۱- به شمی کهولا شه شما مزن ترکئ انت؟
 ۲- اما پچی وتی ماس و پسا دوست دارن؟
 ۳- بیدی ماس و پسا دگه کی عزتا بدارن؟

یک روچی کریمداد شه وتی پسا جست کرت: بابه جان مروچی امی معلم په ماس و پس و دگه مزنانی عزت کرتنا هبردات. آگشت: زاگ باید انت و تی ماس و پس و مزنانی عزتا بکننت و آوانی هبرانا بشکننت.

کریمداد پس گشت: هان بابه! همی راز انت.

کریمداد که انگته سببا نه زانتت شه وتی پسا سوج کرت: پچی زاگ باید پس و ماس و معلمی عزتا بکننت و هبرانش مننت آیی پس گشت: ماس و پس په وتی زاگانی مزن کرتنا شپ و روچ بی وابیه کشنت اگه ناجوړبنت آوانا ډاکتریا برنت و په پچ و پوش و ورگیی ودی کنگا باز زحمته کشنت و معلم هم په زاگانی رودینگ و تعلیما باز زحمت کشیت پمیشا باید باز احترام بیت بیدی ایشی شما چنت براس که یک گسئ زاگت شه ته جلال مزن انت شه شما اعیدو مزن ترانت و بالاچ شمی مزن ترین براس انت باید وتی کسانی و مزنیا بزانت گوندین مزنانی عزتا داشتگ بیت و مزن گون گوندینان کمک و دلسوچی بکننت

		وانند		
سیایگ بکنت.	گالانا	نو کین	سبخئ	ای

- دو وانندگ په رون نوکين سبخا بوانيت.

سبخا کراری بوانت و جالگئ کلیماني چپا ودي بکنت .

گونډيناني

جوړ

کم

كسان

کسان تر

- دو ډل بیت و په رون ای مفردین گالانی جمعا ودی بکنت.

کرت

بكنت

دات

گشت

بارت

مثال: پس

- جالگئ گالانی حرفانا جتا جتا بلکت که هر حرفی به یک اور کین گسئ تهابیت.

پ س			
مزناني			
دلسوچي			
زاگانی			

- سئ وانندگ ای سبخئ یک یک بارا په رون بوانیت.
- به ای سبخا مزن، مزن تر و مزن ترین صفتانی جملانابه و تی کتابچهان بلکت.
- ای مطلبا که په شما گشتگه بیت په جوانی بلکت و جائیکه زانت شارحه و سوالیه نشانانا بلت.
  - صنفى سئ وانندگ كه بالادش.

برز

برزتر

برزترين

بیت به صنفی دیما بوشتنت و هرگجامی وتی ناما بگشیت.

- شه ای گالان به جالگئ جملانی اور کین جاگهان بلکت.

عزتا

مزن

مزنان

پس و ماس و دگه مزنانی....کنن.

وختيكه ..... تواره كننت په عزت پسودين.

به راهها شه...... دیما نه رون.

- ای مطلبا بشکنت و رندا جستانی پسوا بگشت.

- علم چیی وړا انت؟
- ٢. علم مردما چيا نشانه دنت؟
- ٣. شه علما بنيادم چي کټ گپتگنت؟
- ٤. غديما كه بنيادم شه علما كټه نه گپتنت زندش چون ات؟
- ٥. بالی گراب، موټر، برغ ، راډيو، تلويزيون، کمپيوټر و انټرنټ چيی بروکټ انت؟

- ای سوجیین (پرستنیین) جملانا به و تی کتابچهان بلکت و بوانت.

گاجیان گوکابستی؟ میرداد شه شارا آت؟ خیر بی بی لوگا ریتی؟

- سئ وانندگ په رون برزگئ مطلبا که دیما شه جستان علمی باروا گشتگ بوت شه بریکوار دگه بگشیت.
  - شه ای گالان سوجیین جمله جوړ کنت.

باندات

كدين

شتنت

سبخیٔ بنیادیین بزانتا "زاگ بایدانت وتی ماس، پس و مزنانی عزتا بکننت و آوانی هبرانا بشکننت" په رون په برزین توارئ بوانت.

ماس و یسئ حک

مخسد: گال و جملانی وانتن وانندگانی پجارتن گون ماس و پسئ حکان.

جست:

٤- به برزگئ عكسا چيه گندت؟

٥- شمى ماس و پس شماره چى يات داتگنت؟

٦- به گسئ گجام كاران گون وتى ماس و پسا كمكه كنت؟

ماس و پس که کهولی مزن انت، په وتی زاگان، باز دلسوچ و مهربان انت ایشان په وتی زاگانی مزن کرتناباز زحمته کشنت.

ماس و پس وتی گوندین زاگانا راه شُتن، هبر داتن و ادبا یا ته دینت وپه وتی زاگانی آسودگیا شپ و روچ کاره کننت

آوان په امی جوانین رودینگ و مزن کرتن، پُچ وپوش و ورگیی بریبر کرتنا باز کاره کننت پمیشا امی سرا باز حک دارنت.

اما وتی ماس و پسا دوست دارن و مدام عزته کنن.

- ای سبخی نو کین گالانا سیایگ بکنت.
- دو وانندگ په رون نوکين سبخا بوانيت.
- سبخا کرار بوانت و ای گالانی چیا (ضدا) ودی بکنت.

كسان

شپ

گندگ

بی مهر

کنن

- پنچ ډل بیت و په وتی ماس و پسانی حکانی بارواهبر بدئت و هر ډلی وانندگ وتی ماس و پسځ حکی باروا دو جمله جوړو په وتی همراهان بوانیت.
  - شه ای گالان په جالگئ اور کین جاگهان گچین و به وتی کتابچهان بلکت.

دلسوچ

دوست

آسودگی

راه شتن

هبرداتن

ماس و پس په وتی زاگان باز........انت. ماس و پس هر وهده وتی زاگانی....... وشالیا لو ټنت. ماس و پس گونډین زاگانا....... دینت. اما وتی ماس ویسا...... دارن.

- سئ وانندگ ای سبخئ سئ بارا په رون بوانیت.
  - به ای سبخا اشاره ین ضمیر گجام انت.
- چیزی که انون گشتگه بیت بلکت و شارحه و سوالیه علامهانا به جائیکه لازم انت بلت.
  - جالگئ مفردین گالانی جمعا ودی کنت.

حک

هبر

ماس

زاگ

یس

کار

براس

روچ

- سبخئ اولى سئ خطا به وتى كتابچهان بلكت.
- هما جملاناکه به صنفی تها به وتی ماس و پسئ صفتا لکتگت ټیکیی وړا به گسا په وتی ماس و پسا بوانت.

- جالگئ متنا بشكنت و جستاني پسوا بگشت.

۱- ناجوړئ گُجا درده کرت؟

۲- ډاکتر شه آیی چی جست کرت؟

٣- ناجوړ چې پسو دات؟

٤- ډاکتر ناجوړا چيې دارو دات؟

٥- شه اي مطلبا چي يات گپتت؟

- جالگئ متل و گالوارا نابوانت و شه دیمی به وتی <mark>کتابچهان بلکت.</mark>

خان توما بی شامه و سپیت

نان اگه دگری انت لاپ تی جندی

زندگی کتابی انت باید آیرا بوانن

- چیزیکه دیماشه جستان او شکتت سی وانندگ په رون شه بر یکوار دگه بگشیت.

- شه ای گالان یک یک جمله ردو بند کنت.

عزت

باز

گونډين

زاگانا

امی سرا

سبخئ بنیادیین بزانتا "ماس و پس په وتی زاگان باز دلسوچ و مهربان انت" په وار په برزین تواری بوانت.

سدک و راستی

مخسد: وانتن، لكتن و وانندگاني سرپد كرتن شه سدك و راستيا.

حست

۱- سدک و راستی چا شنت؟

۲- مردم گیشتر به کی سرا باور ودیه کننت؟

۳- مردم به کی سرا باور ودیه نه کننت؟

منی ناکو گشت: سدک و راستی شه انسانی جوانین صفتان انت. انسان باید سدک و راستی بداریت.

الله ج انسانا شه دگار و آسمانانی مچین چیزان شرتر ودی کرته که شه مچان براهدار تر و سرپدترانت، اماره عکل و هوشا کاربگرن.

اگه امی هبر وکردار یک ورابیت سدک و راستیی واوندن و مچین امی عزتا کننت و اماره په برزین چمی گندنت.

اگه امی هبروکردار یک راز و هم وړمه بنت و کلپی و دروگ داشتگ بنت په امی شان و عزتا تاوانه رسیت و کسی امی سرا باور ودیه نه کنت.

- ای سبخی نو کین گالانا سیایگ بکنت.
- دو وانندگ په رون نوکين سبخا بوانيت.
- سبخا کراری(بی توار) بوانت و شه آیی ای گالانی چپا ودی بکنت.

کلیی و دروگ

نازانت

جوانين

كلپ

دروگ

- دو ډل بيت و هر ډلی په سدک و راستيې باروا هېرېديت.
  - شه ای گالان په جالگئ اور کین جاگهان در گیجت.

صفتان

عكل و هوشا

توپير

- ۱- سدک و راستی شه انسانی جوانین.....انت.
  - ۲- باید شه و تی ۲
- ۳- امی هبرو کردار باید ......داشتگ مه بنت.

- سئ وانندگ يه رون اي سبخئ يک بارا يه بُرزين توارئ بوانت.
  - صفتی ډولا به ای سبخا بگشت.
- ای مطلبا په شری املا بلکت و جائیکه لازم انت سوالیه و شارحه علامهانا بلت.
  - جالگئ جمعین گالانی مفردا ودی بکنت.

آسمانان

كننت

چيزان

بنت

بگرن

واوندن

گندنت

صفتان

- چاچا کی یسوا بگشت.

خدا که شرمینیت گون گرکی همراه بی.

1.	16	نند	١.		• .	• •
10	0	سد	وا	يون	ير	حو

ای مطلبا بشکنت و جُستانی یسوا بگشت.

- ١. اگه کسی کارمه کنت نیک بخته بیت؟
  - ۲. بی کاری چون انت؟
  - ۳. نیک بختی به چیا انت؟
- کسیکه کارا شه سرا گوازینیت آیوکی چونه گندت؟
  - ٥. نيک بختيي راه گجام انت؟

	کت.	تها بلك	گسانی	رکین ٔ	ا به اور	جتا جت	حرفانا	الانى -	ئ گ	جالگ	-
 	مدار تر	براه		ردمی	4	(	راستى		,,,		••••

سئ وانندگ په رون برزگئ وانتگ بوتگین مطلبا شه بر بگشیت.

سبخی بنیادیین بزانتا سدک و راستی شه انسانی جوانین صفتان انت باید هر مردمی سدک و راستی بداریت په رون په برزین توارئ بوانت.

سول

مخسد: وانتن، لکتن و جوانین خو و تبی کدری زانتن.

جست

- ١- جوانين خوچيا شنت؟
- ۲- گندگی چه انت و گندگین خوگجام انت؟
- ۳– سول چه کټی داریت و مړگ چه تاوانی؟

سول، دوستی، مهر و مابتا شنت اما باید جوانین خو وتبی داشتگ بن، دگرانا په برزین چمی بگندن و آوانی عزتا بدارن، دگری چیزا په زورانسری واوندی مه کنن به هرجاگه و هرکاری وتی جاگه و حدا بزانن و بی وارمه بین

همیکه گون دگری په جوانی هبرداتگ بیت یا شه دگری وترا دیما پرینن ناوشی و بد بریی سببه بیت وگدان هبربه چچری بوتن و مړو جنگارسیت، پمیشالازم انت به هرجاگی گون دگران نیکین کرداری بدارن، هرچنکس دگرانی عزتا بکنن امی جندی عزت گیشه بیت و ای وړا شه هر دونیمگا مهر و دوستی ودیه بیت و مهروما بت سول کاریت

- ای سبخی نو کین گالانا سیایگ بکنت.
- دو وانندگ په رون نو کین سبخا بوانیت.
- سبخا كراري بوانت و اي گالاني چيا ودي بكنت.

حنگ

گندگین

يدا

عزيزين وانندگان!

- سئ ډل بیت و هر ډلی په مردمگری وجوانین خوی باروا هبربدن<mark>ت.</mark>
- هر ډلی وانندگ گندگین خو و تبئ باروا هبربدنت و هما کردارانی ناما بگرت که کسی شه آوان و شه نه بارت و آسرا چچړی بوتن و جنگی سببه بیت.
- پرچی شه گندگین خو و کرداری واوندا کسیا وشه نه کیت و شه آیی دوریه کننت.

عزيزين وانندگان!

- سئ وانندگ په رون اي سبخئ يک يک بارا بوانيت.
  - سوجیین دو جمله جوړ و به وتی کتابچهان بلکت.
- انون چیزیکه گشتگه بیت بلکت و جائیکه زانت شارحه وسوالیه علامهانا بلت.
- ای چنت کشکا بوانت و رندا به وتی کتابچهان بلکت. سول جوانین چیزی انت به سولا مردمانی میانجینا دوستی و مهرمابت گیشه بیت و هرگجامی به هر کار و کاسبی که انت په وطنی آباتی و ترخیا کاره کنت. پاچین پیشانی نیکین سلوک و مردمگری به امی میانجینا مابت و دوستیه کاریت.

وشال و پر هندگ ببیت سوبین و هم زندگ ببیت.

شه سول ، نیکین کرداری ، گالان به وتی کتابچهان جمله جوړ بکنت.

- ای متنا بشکنت و جستانی پسوا بگشت.

١- چى نزيك آپى تها غرخ بيت؟

۲- کپوت په مورینکا چی کرت؟

۳- کیه لوټت کیوتا شکار کنت؟

٤- مورينک چون کرت؟

٥- پچى شكارى كپوتا شكار كرتگ نه كرت؟

- په جالگئ اور کین جاگهان شه ای گالان گچین کنت و رندا به وتی کتابچهان بلکت.

امر كرته. اما بايد انت گون هركسا

الله پاک سول و دوستی باروا ......الله پاک سول و مردمگری هبربدین.

- شه ای جالگئ گالان به وتی کتابچهان جمله بلکت.

رون و وار

مردمگری

تال و شور

چچړی

سبخی بنیادیین بزانتا سول، دوستی و مهرومابتا شنت اما بایدانت جوانین خو و تبی داشتگ بن په رون په برزین توارئ بوانت.

حشر

مخسد: اشاره یین ضمیرانی درست کرتن، وانتن، لکتن و حشری پجارتن.

حست

٤- به برزگئ عكسا چيه گندت؟

٥- حشر چيا شنت؟

٦- حشر چه کټي داريت؟

۷- په گجام کاران حشره کننت؟

 $-\Lambda$ حشری کار شه کئ په اما میراث منته؟

همیکه مردم یگجایی یک کاری راتسره رسیننت ایش حشرانت که ایشانی مخسد وواهگ یکی انت پاری گلمیری هلکی مردم به هلکی گوره بندیی کارا حشر کرتنت دیما شه حشری بنا بوتنا ناکو گلمیر که ای هلکی مزن و سپی ریش انت په حشری کدری باروا هبردات، آگشت په مزنین کارانی دربرتنا حشر باز پیدگ داریت ای داب شه امی پس و پیروکان منته و باز براه دنت که هلکی مردم په گوره بندیی حشرا آستونکانا بالا چتگنت

رندا گوره بندیی حشری کار بنابوت و مردم گون بیل وتیشگان به کارا بهر زرتنت-انون امی هلک به رودی نیمگاسکین گوره یی داریت که آپی دیما گیت.

- اي سبخي نو کين گالانا سيايگ بکنت.
- دو وانندگ په رون نوکين سبخابوانت.
- سبخا كراري بوانت واي گالاني ضدا ودي بكنت.

گندگي خرابي

ضرر

نه کرتنت

پنج ډل بيت وشه هر ډلي په رون يک وانندگي حشری باروا هبر بدنت.

- په جالگي اور کين جاگهان شه ای گالان در گيجت

حشر

گوره بنديي

که شه

- سئ وانندگ اي سبخي يک يک باراپه رون په برزين تواري بوان<mark>يت.</mark>
- ای متناپه شری املا بلکت و جائیکه زانت سوالیه و شارحهٔ علامه بلت.
- سئ وانندگ په رون به دگرانی د یما جوانین وانندگی صفتانا بگشیت.
  - جالگي مفردين گالاني جمعا ودي و رندا به وتي کتابچهان بلکت.

كرت

کیت

برت

روت

ات

بارت

شت

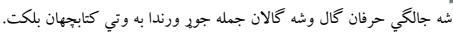
گیت

زنت

پیروک

استونك

گسویین کار:\\\\\\\

حـ - شـ - ر - تنـ - ا بهر.

- ای مطلبا بشکنت و جستانی پسوابگشت.

- ۱- رنداشه زمستانا گجام موسمه کیت؟
  - ۲- بهار سالی چنتمی موسم انت؟
    - ٣- بهار چونين هواي داريت؟
- ٤- مردم به گجام موسما نهاله ناديننت؟

عزيزين وانندگان:

- په مزنین کاراني در برتنا حشر شه دیر پا به اینگوداب انت شما شه وتي گسي مزنان په دایی بارواکه مردم دارنت مالومات بگرت.

- سئ وانندگ په رون برزگئ وانتگ بوتگین مطلبا شه بربگشیت.
  - جالگی گالانا به جملان بیارت و به وتی کتابچهان بلکت.

پاري

کټوک

یه تیاک

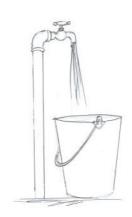
بیل وتیشگ

سبخی بنیادیین بزانتا (حشر په کاری یگجایین در برتنا بازکټوک انت امي مردم به مزنین کاران حشره کننت). په رون په برزین تواري بوانت.

پاکین ورگیین آپ

مخسد: وانتن ولکتن و پاکین ورگیین آپی کټ ویپدگا زانتن

حست:

- ۱- ورگیین پاکین آپا چون درسته کنت؟
- ۲- به شمی نظرا ورگیین زبرین آپ گجام انت؟
  - ٣- شه ناپاکين آپي وارتناچي وديه بيت؟
    - ٤- انون يه وارتناشه گجا آپ كارت؟

آپ شه زندگیی مزنین اړان انت که انسان، حیوان، درچک کشت و کشار و سوزگ په آپا اړنت دلگوشیی وړی هبرایش انت که مشما ورگیین آپا بزانن، ورگیین آپ باید پاک بیت پاکین آپا شه رنگ، بوه و تامیه زانن، آپیکه ساپ وروشنین رنگی بداریت بوه مه دنت وجوانین مزگی بدنت په وارتنا زبرانت جوهانی آپ، حوض و کولاپ و نیزاری آپ که سرپاچ انت و گوات و لوړ هر چیابه آوانی تها پرینیت یا مال و دگه حیوان شه آوان ورنت و به تهی چاره کننت یا مردم و تی پچ و پوشانا شودنت په وارتنا جوان نه انت چمگ،کاریز، چاه و نلی آپ په وارتنا زبر انت اما باید ورگیین آپی کدرا بزانن

پرچي که بیدي پاکین ورگیین آپا دگه آپی وارتن اماره گون نا جوړ یا دیم په دىمه کنت.

عزيزين وانندگان!

- ای سبخی نو کین گالانا سیایگ بکنت.
- دو وانندگ په رون نوکين سبخا بوانيت.
- سبخا كرار بوانت واي گالاني چپا ودي بكنت.

گندگ

كجت

دُرايي

سربستگ

- چار ډل بیت و هر ډلی پاکین ورگیین آپی باروا هبر بدنت.
- دو وانندگ په رون بگشنت که گجام آپ په ورگا جوان نه ون<mark>ت.</mark>

عزيزين وانندگان!

- سئ وانندگ په وارای سبخی یک یک <mark>بارا بوانیت.</mark>
  - سبخي جمعين گالانا ودي بكنت.
- انون چیزیکه گشتگه بیت بلکت و شارحه و سوالیه علامهانا هرجاگه ایکه زانت بلت.
- سئ وانندگ په رون په پاکین ورگیین آپی باروا که شه گجا کارنت و چیی تها ساتنت هم بدئت.
- هر گجامی شه شما کتره ی گون وت پکر بکنت که اگه پاکین ورگیین آپ ودی مه بیت چونه بیت؟
  - دو ډل بيت و هر ډلې په ايشي که بيدې انسانا دگه کئ په آيا اړانت هېر بدنت.

آی سبخی سومی بارا به وتی کتابچهان بلکت.

عزيزين وانندگان!

- ای مطلبا بشکنت و جستانی پسوا بگشت.

١- چيه لوټت چوکوا بوارت؟

۲- چو کو روباها چه گشت؟

۳- چوکو که دیوالی سرانشت روبا آیراچه گشت؟

٤- چو كو روباهي يسوا چه گشت؟

٥- ماشينين چوكوا درسته كنت؟

- جالگی دو متلا بوانت و به وتی کتابچهان بلکت وشه برکنت.

ای رو چ مچانی سراکیت

ای اشتر مجانی لوگی دیما جُکیت.

- سئ وانندگ په وار برزگی وانتگ بوتگین مطلبا شه برپدوارگ بگشیت.
- شه ای جاگهانی آیان ورگیین آیا ودی و به وتی کتابچهان به اورکین جاگهی تها بلکت.

جوهانی آپ نیزاری آپ حوضی آپ نلی آپ

سلام داتن

مخسد: وانتن، لكتن و سلام داتني ډولي زانتن.

حست:

۱- سلام داتن چونین خو و تبی انت؟

۲- وختیکه صنفا کاین اولسرا چیه گشن؟

٣- اما باید انت کئ را سلام بدین؟

سلام داتن جوان انت که شه انسان و خاص مسلمانانی نیکین خو ان حسابه کیت گون سلام داتنا شه کسی چیزی کمه نه بیت بلی آیی مرد مگری و نیکین تب وخو روشه بیت

همیکه گوندین په مزن تران یا یکی په آدگرا سلامه دینت گون سلام داتنا مهر و محبت گیشه بیت.

و هده که اما مکتبا کاین په وتی معلم و هم صنفان سلامه دین و به گسا په وتی کهولی مزنان سلامه دین باز زبرانت ای وړاگون سلام داتنا مچانی عزتی وړه بن هر کس اما ره دوست داریت

- ای سبخی نو کین گالانا سیایگ بکنت.
- دو وانندگ په رون نوکین سبخا بوانیت.
- سبخا کراری بوانت شه جالگی گالان په اورکین جاگهانی پر کرتنا گچین ورندا به و تی کتابچهان بلکت.

سلام جوان مسلمانانی سلام داتنا کمه نه بیت مردمگری روشه بیت

- پنج ډل بیت و شه هر ډلی یک وانندگی په رون په سلام داتنی کدری باروا هبر بدنت.

- سئ وانندگ په رون ای سبخی یک یک بارا په برزین تواری بوانیت.
  - به ای سبخامزن تر چیی صفت انت.
  - ای متنا یه شری املا بلکت و شارحه و سوالیه علامها نا بلت.
- سئ وانندگ بگشنت که په کئ باید سلام داتگ بیت و رندا په سلامی داتنی کدری باروا هبر بدینت.
- ای مفردین گالانی جمعا و دی و به وتی کتابچهان بلکت ورنداهر مفردین کلیمی راگون آیی جمعی کلیما گون خطی بلچنت. دروری وړا دک دکان.

نیک	
دوست	
دک	دكان
شَار	
چم	

- اي متنا بشكنت و جستاني پسوا بگشت.

۱- یچی نویسوک په آء مردما کاگدنه لکت؟

۲- کا گدیکه جوان و نتگ بیت چون لکتگ بیت؟

۳- اگر به کاگدی نبشته و لکتنی وختا حرف په شری لکتگ مه بنت چونه بیت؟

٤- اگر بلوټن جوانين نويسو کي بن بايد چون بکنن؟

- گون ای گالان جمله جوړ بکنت.

جوان

گونډتر

مزن تر

وهده که

- سی وانندگ په رون چیزیکه دیماشه جستان اوشکتت شه بربگشیت.
- جالگی مفرد و جمعین گالانا به وتی کتابچهان سیایگ ورندا آوانا گون یکی ادگرابلچینت.

خو مزنان

براس گسان

مزن خوان

گس براسان

سبخی بنیادیین بزانتا (سلام داتن جوان انت وشه مسلمانانی نیکین خوان حسابه کیت) په وار په برزین تواری بو انت.

نکل

مخسد: وانتن، لكتن و وانندگاني پجارتن گون نكلا.

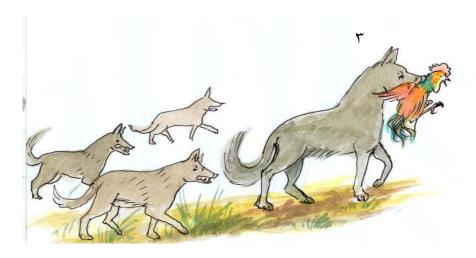

- ۱- نکل چیاشنت؟
- ۲- گجام یکین شه شما نکلی زانت؟
- ۳- کروس و روباهی نکلا اوشکتگت؟

روچی روباهی شه هلکی کنکا گوست پزورین کروسی را دیست که دانو که چنت روباه دیماشت، سوجی گپت و گشت: دوست! من تی پساجوان درسته کنین آشه مچین کروسان شرترین تواری داشت شه آیی توارا منابازوشه کات تی توار چون انت؟ سادگین کروس شه آیی مکروچمان سرپدنه ات گشت: منی توار هم چون منی پسی توارییا جوان انت زوتی چمانا مُټ کرت وتی بانزولانا سرینت ولوټت که اذان بدنت روباه آیرا گپت و جست به ای وهدا هلکی کُچک روباهی پداکپتنت کروس شه وتی نجاتا پکری کرت وروباها گشت اگه لوټی نجات بکنی کچکانا بگش ای کروس شه شمی هلکانه انت همیکه روباه دپا پاچ کرت چیزی بگشیت کروس پرکرت وبه درچکی سرا نشت روباه په ایشی که شکارا شه دستا داتت گشت: مه بیت انچین دپی که ویلامټه بیت

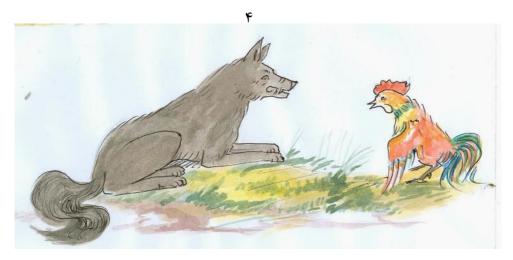
- ای سبخی نوکین گالانا به و تی کتابچهان سیایگ بکنت.
- دو وانندگ په رون ای سبخا بوانیت وای جالگی گالانی ضدا شه آیی تها ودی بکنت.

دورا مُټ لاگرین گندگ ترین جالگی نیمگین جملانا پوره بلکت روچی روباهی پزورین کروسی را روباه دیماشت، سوجی گپت آء شه مچین کروسان شه آیی توارا

- سی وانندگ په رون ای سبخی یک یک بارا په <mark>برزین تواری بوانیت.</mark>
- به ای سبخا شرترین گجام صفت انت، مالوم و به وتی کتابچهان بلکت.
- ای مطلبا په شری بلکت و به جائیکه لازم انت سوالیه وشارحه علامها نابلت.
  - سی وانندگ په رون په پکرکرتن وشه شیواریا کار گپتنا هبربدن<mark>ت.</mark>
    - سئ گال بلکت که گون س حرفا بنا بوتگ بنت.
    - سئ گال بلکت که گون ش حرفا بنا بوتگ بنت.
    - جالگی جملا به وتی کتابچهان بلکت وشه برکنت.

به هرکاری پکرکرتن وشه شیواریا کارگپتن باز جوان انت

هرگجامی شه شما ای نکلا به وتی گساپه وتی کهولی باسکان بگشت. که سادگیی پاچون انت.

- ای مطلبا بشکنت و جستانی پسوا بگشت.

```
۱- نور احمد چنت سالگ ات؟
```

۲- نور احمدی ماس وپس لوټنت گجا برونت؟

۳- نور احمدی ماس وپس لوټنت کی رامه برنت؟

٤- نور احمدي پس آيرا گجا برت؟

٥- نور احمد وتي ماسا چه گشت؟

- شه ای گالان په جالگی اور کین جاگهان در گجت.

سادگین

مكروچمان

نه ات

منی توارهم

منی پسی توارییا

- سئ وانندگ په رون برزگي وانتگ بوتگين مطلباشه بربگشيت.

- په ای گالان جمله جوړبکنت.

روباه

كروس

زوت

مټ کرت

سبخی ای بهرا (سادگین کروس شه روباهی مکروچمان سرپدنه ات) په رون په برزین تواری بوانت.

زندگیئ چارگرد

مخسد: وانتن ولکتن و گون زندگیی چارگردا وانندگانی پجارتن

حست:

- ۱- زندگیی چارگرد چیا شنت؟
- ۲- چارگردی پاک ساتن چه کټی داریت؟
- ۳- اگه زندگیی چارگرد پاک ساتگ مه بیت چونه بیت؟
- ٤- پچى بايد په زندگيي چارگردي پاک ساتنا دلگوش بکنن؟

انسان به جائیکه زندگیه کنت شه گسی دیما گپته ته جائیکه کوستیت و نندیت آیی زندگیی چارگرد گشتگه بیت باید انت مدام پاک ساتگ بیت اگه وتی گس، گسی دیم، سرا، کوچگ، هلک و شار و ایشک و اشکا پاک بساتن امی دُرایی زبرساتگ و زندگیی چارگردنه تانا براهداره بیت بلکین اماره جوړ و سالمه ساتیت

اما مچین گوند و مزن، پیر و ورنا په جوانین چارگردی اړن زندگیی چارگردی یاک ساتن مچانی کار انت

اگه په زندگیی چارگردی پاک ساتنا دلگوش بیت نیوگ دار و بی نیوگین درچک و نهال و سرسبزی گیش بنت زندگیی چارگرد براهدار و زبرین هوای ودیه بیت که په انسانی دروائیا باز کټوک انت.

- سئ وانندگ هرگجامی ای سبخی یک بارا په رون په برزین تواری بوانیت.
- ای مطلبا (متنا) جوان املا بلکت و جائیکه لازم انت سوالیه و شارحهٔ علامهانا بلت.
  - شه جالگی گالان په اورکین جاگهان در گیجت ورندا به وتی کتابچهان بلکت.

زندگیی چارگرد

وتي گس

سرا

هلک و شارا

یاک

زبر

هلک و شار

اگه ...... گسی دیم، ...... کوچگ، ..... براهداره بیت. آشکا ...... براهداره بیت.

زندگیی چار گردی کدری باروا یه وتی کهولی دگه باسکان هبربدئت.

- ای سبخی نوکین گالانا به وتی کتابچهان سیایگ بکنت.
  - دو وانندگ په رون نو کین سبخا بوانت.
  - سوجيين دو جمله جوړوبه وتي کتابچهان بلکت.
  - سبخا کراری بوانت و جالگی گالانی چپا ودی بکنت.

گندگ

تاوان

هیچکه

خرابين

کجټ

- شه جالگی جتاین حرفان گال جوړ بکنت ورندا به تختی سرا بلکت.

ج - ا - ئ - ب - كه

ز - نـ - د - گه - په

چ - ا - ر گ - ر - د

- پنچ ډل بيت و هر ډلي يک وانندگي په رون زندگيي چار گردي باروا هېرېدنت.
  - ای جملانا به وتی کتابچهان بلکت.

درچک و نیال په هوای پاک کرتنا کټوک انت.

پاکیزگی په چارگردا ضرور انت.

جوانين چارگرد جوانين زندگي.

- ای مطلبا بشکنت ورندا جستانی یسوا بگشت.

- ۱- ملاریا یا لرزگی تب شه چیا و دیه بیت؟
  - ۲- ملاریای یَشگ به گجا ودیه بیت؟
- ۳- په ملاريای پَشگی ديمگيرياچی بکنن؟
- ٤- گسی در و درگهیا جالی و پردگی گپتن چی کټی داریت؟
  - ٥- جائيكه يوستگين آيي كولاپ بيت چه تاوان داريت؟
- سی وانندگ یه رون برزگی وانتگ بو تگین مطلبا شه بر بگشیت.
  - شه ای گالان په ډولين جمله بلکت.

پوستگین آپ

بگرن

اړن

مچانی

براهدار

اگه.

سبخی بنیادیین بزانتا (زندگیی چارگردی پاک ساتن مچانی کارانت بایدانت په چارگردی پاکیا مچین دلگوش بکنن) په رون په بُرزین تواری بوانت.

وطن

مخسد: وانتن ولکتن، افغانستان، پایتخت و بیرغی رنگانی پجارتن

جست:

- ۱- به برزگی عکساچیه گندت؟
- ۲- افغانستان کي وطني نام انت؟
- ۳- امی بیرغ گجام رنگانا داریت؟
- ٤- امي وطني پايتخت (بنجا)گجام شار انت؟

امی عزیزین وطن افغانستان یک اسلامیین ملکی انت که مزنین شار، برزین کوه، بازین رود و پراوشا بیتین پټ و گیابان داریت.

به امی وطنا بازین کومی په براسی زندگیه کننت و په یکویی و تپاک په وطنی آبا تیا کاره کننت امی وطنی بیرغ سئ رنگ داریت که سیاه، سُهر و سبزانت امی وطنی پایتخت (بنجاه) کابلی براهدارین شار انت

- ای سبخی نو کین گالانا به کاگدی دیما سیایگ بکنت.
  - دو وانندگ په رون نو کین سبخا بوانیت.
  - ای سبخا بوانت و جالگی کلیما نی چپا ودی بکنت.

كسانين

گمین

يرا

جالين

کم گور

- شه جالگی گالان په اور کین جاگهان گچین و رندا به وتی کتابچهان بلکت.

وطن

اسلاميين

مزنین شار

برزين

بازين

پټ و گيابان

امی عزیزین .... افغانستان یک. .... ملکی انت که ....، ....

کوه، ...... رود و پراه وشا بیتین .... داریت.

شه جالگی گالان جمله جوربکنت

امي

آباتيا

سئ رنگ

پایتخت

اسلاميين

- سی وانندگ هر گجامی په وار ای سبخی یک یک بارا په برزین تواری بوانیت.
- انون چیزیکه گشتگه بیت بلکت و شارحه و سوالیه علامهانا- جائیکه لازم انت بلت.
- سئ وانندگ په وار هر گجامي په بيرغي باروا هبربدنت <mark>و بيرغي رنگاني نامابگشيت.</mark>
- هرگجامی شه شما وطنی دومزنین شاری ناما یات بگیت و په وتی دگه همراهان
  بگشیت.

ای گالانی حرفانا جتا جتا به و تی کتابچهان بلکت. چو: کوه- کـ – و – ه

> افغانستان اسلامیین براهدارین

- ای متنا بشکنت و جستانی پسوا بگشت.
  - ۱- ای وطنئ نام چه انت؟
  - ۲- اما به گجا زندگیه کنن؟
  - ٣- افغانستانئ هوا چون انت؟
- ٤- افغانستانئ چنت رازی نیو گی ناما بگشت؟
- ٥- كى بايد افغانستانا دوست بداريت و په آيى ترخى و آباتيا كار بكنت؟
- سئ وانندگ په وار برزگی وانتگ بوتگین متناشه بریکوار دگه بگشت.
  - ای جالگی متلا سئ وانندگ بوانیت و په آیی بارواهبر بدنت.
    - وای وطنی هشکین دار
    - شه جالگی ریتگ و تالانین حرفان گال جوړ بکنت.

ف خ ا نـ سـ تـ ا ن	کے نہ ن	ز نـ د گـ يه
--------------------	---------	--------------

سبخی بنیادیین بزانتا «امی عزیزین وطن افغانستان یک اسلامیین ملکی انت که مزنین شار، برزین کوه، بازین رود و پراوشا بیتین پټ و گیابان داریت» په رون په برزین تواری بوانت.

بزانت بلد

بزانت (مانا)	گال	بزانت (مانا)	گال
ناپاک، چرکی	- کچټ	نبشته کرتن	- لكتن
جوانين سلوك	- مرد مگری	نبشته کرتن	- سیایگ کرتن
دنتان پاک کنوک	- مُزواک	وانوک، شاگرد	- وانندگ
گوستگین سال	– پارى	كامياب	– سوبين
واك ووس	- وساك	خوش	– وش
شه هوشامه برن	– مه شموشن	درست کرتن، زانتن	- پجارتن
پام کرتن	- دلگوش کرتن	سوج	– جست
سرپد	– پوه	جواب	– پسو
گټ	- مشكول	پو ه	– سر پد
ویل، بی کټ	- ناهودگ	پيدا كنوك	- ودی کنوک
جنگل، درچک	– بش وزول	علم، زانگ	- حکمت
ایشک و آشک	- چار گرد	كدرت	– واك
زبرین	– جوانين	ډ ول	– وړ
وهده که، در گتیکه	– هميكه	نتيجه	– آسر –پا–
دورنگین (سیاوسپیتین)	– بَړ ک	آخريين	– گلړيين
		ایر آورتگیت	- نازل کرتگیت
درخت- نيال	- درچک	پيغمبر(ص) پيرو	– اُمت
اوشكين گلو	– چاولى	مانا	– بزانت
چیزیکه شه کوټگی دلگا	- شیر گ	اوزار و وسیله	- ازباب
گپتگه بیت		شوخى سروتوار	– سلبی
همسایگ ، همسروگ	– همپل	عادت، خو گپتن	– هيل

بزانت بلد

بزانت (مانا)	گال	بزانت (مانا)	گال
حيوانيكه گون انسانا	- گسويين حيوان	سالي دومي موسم	– لوار
خو گيت		سالي سومي موسم	– تيرماه
مالي پوستي که په آپا	– مشک	مسوول	- ذمه وار
بيت		سو گه	– پنت
مالي پوستي که په	– امپان	پدا	– پسلا
آچشی روک کرتنا بیت		وعده	– كول
		وعدى سرانه اوشتاتن	- بدكول
مالی پوستی که به تهی	- ایزک	بدنی بار (عضو)	- باسک
شير منتنت		وړ، ډول	- دروشم
مالی پوستی که به تهی	<i>-</i> زک	موشتن	- لگاشتن
روگن ساتنت		تارينك	– تارم
درنده ین حیوان	- دديين حيوان	کسانین جاندار پشگ،	- لولوك
ترکتنیین چیز	– ماین	گودر، مسسک ودگه	
دستگیری، کمک	– مدت		
بازین بُز	– بُز گل	نپ، پیدگ	– کټ
بازین گورگ	– بره گل	مرتگین حیوانی لاشه	– ډونډ
پس و بزانی زاتن	<i>–</i> زنک	جوش داتن	- لاړداتن
فاميل، خانواده	- كهول	أرتين حاك	– پُلک
وتى، نزيكين سياد	- حكدار	سبزى	– سوزى
گهتر، جوان تر، زبرتر	– شر تر	وراك، خوت	– ورگی
پر ک	– توپير	مزن بوتن	– ود کرتن
عادت، تب	– خو	خراب	- ناخست
وار	– رون	درنده	– دد
آخته، دست بزنچک	- چچړی	ديماروگ	-ترخى
مهر، دوستي	– مابت	بړتن، ايرشتن	– غرخ

بزانت بلد

بزانت (مانا)	گال
یگجایین کار	– حشر
بند، سد	– گوره
رسم و رواج	– داب
بازديما	– د ير پا
ای رازا	– ای وړا
عزتی لایک	– عزتی وړ
خو، عادت	- تب
آگاه	– سر پد
جاگه، ایشک و آشک	– چارگرد
جاگه	– هَند
نپاد	– دوار
جاگه و هند	– هنکین
جاگه و هند	– بُندر
اوستاتن ونشتن	– نندو نیاد
لوټگ	– ارمان
امیت	- واهگ
روا داری	– پیرزو

بن چمگ

- بلوچیئ زوان راهبند، ع. پهوال ۱.۱.ج علومی اکادمی هجری شمسیی ۱۳٦۲ سال.
  - بلوچیئ متل گالوار. نزار و پولکار ولی محمد رخشانی.
    - بلوچيئ گالبند، ع. پهوال.
    - سید گنج "سید هاشمی".
  - براهدارین پل شه بلوچیئ لبزانکئ باگا. ع. پهوال هجری شمسیی ۱۳٦٦ سال.
    - بلوچي بوانين عبدالكريم "راجي".

معارفي ترانه

پادبیت مزن و گونډ په نپ و کار معارف

آبات بساتت درو دیــوار معـارف

بترا کینت دلانا بکنت حسون جگسرانا

شاداب بساتت کل و گلزار معارف

حون بنت دل وکپ جگر و چم بنت کور

باکی نی که <mark>سبز</mark> مانیت چمن زار <mark>معارف</mark>

<mark>مـا عل</mark>مي گنوک و اد<mark>بي اشخي جنوکن</mark>

یـروا، نه انت ما را چه شنززار معـــارف

___روانه سپت هستن و پــروانه ډولا

سوچـــن پروبالا ناگـــون نار <mark>معار</mark>ف

مــا تنگ و گټ هشک و هينار زوانن

کسورن پمسا چمگ و آبشار معارف

اپسوز کـه هست "سرمچار" یک نپسئ ترا کمنت کـــه بکنی ندر بدر بار معـارف